

IO1 – A2 Raziskava o digitalni dostopnosti za deležnike

Projekt: Certificirano izobraževanje o digitalni dostopnosti

(Referenčno število projekta: **KA2-VET-16/18**)

Datum: **28. 02. 2018**

Avtorji: **INUK Inštitut za napredno upravljanje komunikacij, Univerza v Mariboru, Siedlce University, Centre for Sustainable Development "HORIZONS", STP Europa, Best Cybernetics**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Projekt Certificirano izobraževanje o digitalni dostopnosti

Erasmus+ Key Action 2: Cooperation for innovation

Datum publikacije: 25 February 2019

Licenca publikacije: CC-BY-NC

AVTORJI

Ime in priimek/Organizacija

Tina Lešnik Zwane, *INUK Inštitut za napredno upravljanje komunikacij*

Darja Ivanuša Kline, *INUK Inštitut za napredno upravljanje komunikacij*

Boštjan Šumak, *Faculty of Electrical Engineering and Computer Science, University of Maribor*

Andrej Šorgo, *Faculty of Electrical Engineering and Computer Science, University of Maribor*

Katja Kous, *Faculty of Electrical Engineering and Computer Science, University of Maribor*

Saša Kuhar, *Faculty of Electrical Engineering and Computer Science, University of Maribor*

Alen Rajšp, *Faculty of Electrical Engineering and Computer Science, University of Maribor*

Marek Szajczyk, *Siedlce University*

Mariusz Cielemecki, *Siedlce University*

Marzena Wójcik-Augustyniak, *Siedlce University*

Tomasz Wota, *Centrum Zrównowzonego Rozwoju HORYZONTY*

Marta Munoz, *Soluciones Tecno-Profesionales Consulting*

Raul Gonzalo, *Soluciones Tecno-Profesionales Consulting*

Nicole Georgogianni, *Nikoletta Georgogianni Best Cybernetics Single Member Private Company*

Gerolimos Zontos, *Nikoletta Georgogianni Best Cybernetics Single Member Private Company*

Dumitrita Szajczyk, *Centrum Zrównowzonego Rozwoju HORYZONTY*

PARTNERJI PROJEKTA

Podpora Evropske komisije za pripravo te publikacije ne pomeni potrditve vsebine, ki odraža samo stališča avtorjev, in Komisija ne more biti odgovorna za kakršno koli uporabo informacij, ki jih ta publikacija vsebuje.

1	Uvod.....	4
2	Metoda	5
2.1	Udeleženci	5
2.2	Pripomočki	8
2.2.1	Demografski podatki.....	8
2.2.2	Digitalna dostopnost.....	8
2.3	Postopek.....	8
3	Rezultati.....	9
3.1	Del I: Ozaveščenost in poznavanje digitalne dostopnosti.....	9
3.2	Del II: Trenutne prakse.....	27
3.3	Del III: Učenje in izobraževanje	31
4	Diskusija	34
5	Zaključek.....	35
6	Viri in literatura.....	36

Internet je postal neizogiben del naših življenj, saj je zelo vpleten tako v naše delovno, kot domače okolje. To je ustvarilo priložnosti za večino uporabnikov, po drugi strani pa tudi veliko oviro za mnoge posameznike, ki zaradi najrazličnejših oviranosti ne morejo povsem dostopati do vseh delov spleta (npr. Brophy & Craven, 2007; European Parliament, 2014; European Commission, 2015). Vpeljava digitalne dostopnosti je tako postala nujna. To je privedlo k razvoju WCAG standarda, leta 2016 pa je bila sprejeta tudi evropska zakonodaja, *Direktiva (EU) 2016/2102* (tema katere je ustvarjanje bolj dostopnih spletišč in mobilnih aplikacij organov javnega sektorja). Slednje pomeni, da bodo morale biti spletne strani in mobilne aplikacije javnega sektorja, do leta 2020, dostopne za vse. Vprašanje je, kako bomo to dosegli?

Z namenom, da bi dosegli specifikacije evropske zakonodaje, *Direktive (EU) 2016/2102*, je potrebno razviti mednarodno prepoznavno in certificirano izobraževanje o digitalni dostopnosti, prilagojeno za različne skupine deležnikov, kot odziv na povečanje potreb po strokovnjakih s področja digitalne dostopnosti na trgu dela v Evropi. Projekt, s ciljem razviti takšno izobraževanje, bo hkrati doprinesel k boljšemu dostopu do izobraževanj in kvalifikacij za vse. To bo doseženo z brezplačnim dostopom do vseh materialov, ki jih bo mogoče prenesti iz spletnega portala. Takšne vrste projekt bo, s promoviranjem in spodbujanjem ljudi za izobraževanje o dostopnosti spletnih strani in aplikacij, imel vpliv tudi na izboljšanje socialne vključenosti ljudi z različnimi oblikami oviranosti. Okrepil bo tudi strokovni razvoj trenerjev in učiteljev. Projekt bo izboljšal kvaliteto treningov/izobraževanj (začetno izobraževanje in stalen razvoj), kvaliteto učiteljev, trenerjev in ostalih strokovnjakov v sektorju ter hkrati usposabljanja bolj prilagodil trgu dela.

Z namenom razvoja takšnega izobraževanja, je bila izvedena spletna raziskava o digitalni dostopnosti. Njen namen je bil prepoznati trenutno stanje ozaveščenosti in znanja deležnikov (menedžerji, spletni oblikovalci, avtorji in uredniki spletnih vsebin, ljudje s področja marketinga ali odnosov z javnostmi (PR), IT razvijalci in snovalci politike) s področja digitalne dostopnosti. Raziskava je bila izvedena v štirih evropskih državah - v Sloveniji, na Poljskem, v Španiji in v Grčiji.

Cilj tega poročila je predstavitev ugotovitev raziskave o digitalni dostopnosti, ki bo skupaj s predhodno izvedeno analizo veččin povezanih z digitalno dostopnostjo (glejte IO1 - A1 Namizna raziskava: Analiza veččin, treningov, delovnih vlog in dobrih praks s področja digitalne dostopnosti), predstavljala osnovo za razvoj uradno priznanega izobraževanja o digitalni dostopnosti.

2.1 Udeleženci

Vprašalnik za deležnike je dosegel vzorec 3049 udeležencev, pri čemer je 2616 udeležencev zapustilo vprašalnik takoj na začetku, kar je verjetno posledica njegove kompleksne narave. Na vprašalnik o digitalni dostopnosti za deležnike (ang. Digital Accessibility Survey for stakeholders), ki je bil dostopen preko spletnega portala 1KA, je tako odgovorilo 435 udeležencev. 191 od teh udeležencev je tekom raziskave odstopilo od reševanja, kar pomeni, da je samo 244 udeležencev vprašalnik rešilo v celoti. Demografski podatki so zato znani samo za slednje udeležence. To ne vključuje področja dela in izbranega jezika, ki so ju udeleženci izbrali na začetku raziskave. Vsi rezultati in odstotki v poročilu, ki so vezani na analizo vprašanj, se tako navezujejo na število udeležencev, ki so odgovorili na določeno vprašanje (razen, če je navedeno drugače) in ne na celotno število udeležencev, ki so se odzvali na vprašalnik.

Od vseh udeležencev ($N = 435$), ki so odgovorili na vprašalnik, jih je 40% ($N = 173$) govorilo slovensko, 31% ($N = 135$) poljsko, 20% ($N = 89$) grško, 8% ($N = 35$) špansko, in 1% ($N = 3$) angleško. 43% udeležencev ($N = 190$) je delalo na področju informacijske tehnologije, razvoja spletnih strani in programiranja, 10.3% ($N = 45$) na področju spletnega oblikovanja, 10.8% ($N = 47$) na področju menedžmenta, 5.3% ($N = 23$) na področju odnosov z javnostmi (PR-a) in marketinga ter 8.5% ($N = 37$) kot VET učitelji ali trenerji v poklicnem izobraževanju. Ostalih 21.4 % ($N = 93$) jih je delalo na ostalih poklicnih ali študijskih področjih, kot so pravo, raziskave dostopnosti, administracija, javna administracija, administracija lokalne vlade, svetovanje in revizija spletne dostopnosti, finance, vodenje z različnimi oblikami oviranosti, medijske komunikacije, novinarstvo, pisanjem tehničnih člankov, PCPR, socialna pomoč, pisarniško delo, socialno delo, lokalna vlada, univerza, EU projekti, promocija, samouprava, zdravje in rehabilitacija ljudi z oviranostmi, menedžment spletnih strani, poslovni menedžment, elektrotehnika, zgodovina umetnosti.

Tabela 1

Prikaz poklicev udeležencev glede na govorjen jezik

Področje dela oz. študija	Slovenščina	Poljščina	Grščina	Angleščina	Španščina	Skupaj
IT/spletno razvijanje/ programiranje	125	24	31	0	10	190
Oblikovanje/spletno oblikovanje	22	2	14	0	7	45
Menedžment	3	25	10	2	7	47
Odnosi z javnostjo (PR)/marketing	10	6	5	1	1	23
Učitelj/trener v poklicnem izobraževanju	0	16	20	0	1	37
Drugo	13	62	9	0	9	93
Skupaj	173	135	89	3	35	435

Tabela 2
Spol udeležencev

Spol	Frekvenca	Delež
Moški	148	60.6
Ženski	79	32.4
Ne želim označiti	17	7.0
Skupaj	244	100.0

Opomba. Manjkajoči podatki N=191, Skupaj N=435.

Od vseh udeležencev ($N = 244$), ki so do konca rešili vprašalnik, je bilo 60% ($N = 148$) moških, 32.4% ($N = 79$) žensk, 7% ($N = 17$) pa ni želelo označiti spola (Tabela 2).

Tabela 3
Starost udeležencev

Starost	Frekvenca	Delež
Med 18 - 24 let	64	26.2
Med 25 - 34 let	52	21.3
Med 35 - 44 let	80	32.8
med 45 - 54 let	29	11.9
55 let in več	7	2.9
Ne želim označiti	12	4.9
Skupaj	244	100.0

Opomba. Manjkajoči podatki N=191, Skupaj N=435.

26.2% udeležencev ($N = 64$) je bilo starih med 18 – 24 let, 21.3% ($N = 52$) med 25 – 34 let, 32.8% ($N = 80$) med 35 – 44 let, 11.9% ($N = 29$) med 45-54 let, 2.9% ($N = 7$) jih je bilo starih več kot 55 let in 4.9% ($N = 12$) jih ni želelo označiti svoje starosti (Tabela 3).

Tabela 4
Država izvora udeležencev

Država	Frekvenca	Delež
Slovenija	96	39.3
Poljska	63	25.8
Grčija	57	23.4
Španija	23	9.4
Drugo	5	2.0
Skupaj	244	100.0

Opomba. Manjkajoči podatki N=191, Skupaj N=435.

39.3 % ($N = 96$) udeležencev je bilo iz Slovenije, 25.8 % ($N = 63$) iz Poljske, 23.4 % ($N = 57$) iz Grčije, 9.4 % ($N = 23$) iz Španije in 2.0 % ($N = 5$) iz drugih evropskih držav (Tabela 4).

Tabela 5

Stopnja izobrazbe udeležencev* (temelji na mednarodni standardizirani klasifikaciji izobrazbe (ang. International Standard Classification of Education (ISCED) (UNESCO Institute of Statistics, 2011))

Stopnja izobrazbe	Frekvenca	Delež
ISCED stopnja 3 – Dokončana srednja/poklicna šola (stopnja V)	30	12.3
ISCED stopnja 4 – Poklicni maturitetni tečaj/splošni maturitetni tečaj	28	11.5
ISCED stopnja 5 – Višješolski program/višješolski strokovni program (stopnja VI/1)	11	4.5
ISCED stopnja 6 – Specializacija po višješolskem program, visokošolski strokovni programi (prejšnji), visokošolski 1. stopnje in univerzitetni program – 1. bolonjska stopnja (stopnja VI/2)	75	30.7
ISCED stopnja 7 – Specializacija po visokošolskem strokovnem programu, visokošolski univerzitetni program (prejšnji), magisterij stroke – 2. bolonjska stopnja (stopnja VII)	83	34.0
ISCED stopnja 8 – Magisterij znanosti (prejšnji), Doktorat znanosti (prejšnji/3. bolonjska stopnja)	12	4.9
Drugo	5	2.0
Skupaj	244	100.0

Opomba. Manjkajoči podatki N=191, Skupaj N=435.

Po stopnji izobrazbe (Tabela 5) je 12.3 % ($N = 30$) udeležencev ekvivaletnih ISCED stopnji III, 11.5 % ($N = 28$) dosega ISCED stopnjo IV, 4.5 % ($N = 11$) dosega ISCED stopnjo V, 30.7 % ($N = 75$) dosega ISCED stopnjo VI, 34 % ($N = 83$) dosega ISCED stopnjo VII in 4.9 % ($N = 12$) dosega ISCED stopnjo VIII. 2.0 % ($N = 5$) udeležencev ni označilo nobene od zgoraj naštetih ISCED stopenj (za več informacij o ISCED stopnjah glej UNESCO Institute of Statistics, 2011).

Tabela 6

Zaposlitveni status udeležencev

Zaposlitveni status	Frequency	Percent
Študent/-ka	63	25.8
Zaposlen/-a	166	68.0
Brezposeln/-na	8	3.3
Drugo (samostojni delavci, samozaposleni, pogodbeni delavci, študentje, zaposleni)	7	2.9
Skupaj	244	100.0

Opomba. Manjkajoči podatki N=191, Skupaj N=435.

25.8% ($N = 63$) udeležencev je bilo študentov, 68% ($N = 166$) zaposlenih, 3.3% ($N = 8$) brezposelnih in 2.9% ($N = 7$) udeležencev ni ustrezalo nobeni od navedenih kategorij (Tabela 6). Od zaposlenih udeležencev je 50.6% ($N = 84$) delalo v javnem sektorju in 53.6% ($N = 89$) v privatnem sektorju (7 udeležencev je delalo za oba, javni in privatni sektor). 27,1 % udeležencev ($N = 45$) je bilo zaposlenih v mikro podjetjih, 19.9% ($N = 33$) v malih podjetjih, 24.7% ($N = 41$) je zaposlenih v srednje-velikih podjetjih in 28.3% ($N = 47$) v velikih podjetjih. 10.2 % udeležencev ($N = 25$) je navedlo, da imajo neke vrste oviranost, kot so težave z vidom, s sluhom, tetraplegija, oglušelost, naglušnost, fizične, motorične in psihološke oviranosti, 89.8% udeležencev ($N = 219$) pa je označilo, da so brez oviranosti.

2.2 Pripomočki

2.2.1 Demografski podatki

V raziskavi so bili merjeni naslednji demografski podatki: govorni jezik, področje dela, država izvora, starost, spol, stopnja izobrazbe in zaposlitveni status. Vsi demografski podatki, razen jezika in področja dela, so bili merjeni na koncu raziskave. Stopnja izobrazbe je bila merjena s kategorijami, ki so temeljile na mednarodni standardizirani klasifikaciji izobrazbe (ang. International Standard Classification of Education (ISCED); UNESCO Institute of Statistics, 2011).

2.2.2 Digitalna dostopnost

Vprašalnik o digitalni dostopnosti za deležnike je bil razvit za namene projekta Certificirano izobraževanje o digitalni dostopnosti (ang. Certified Digital Accessibility Training project) in je bil dostopen v petih jezikih: slovenskem, grškem, španskem, poljskem in angleškem. Vprašalnik je bil sestavljen iz 49 postavk, ki so merile tri področja: (1) Prvi del: Ozaveščenost in poznavanje digitalne dostopnosti, (2) Drugi del: Trenutne prakse, (3) Tretji del: preference deležnikov glede učenja in izobraževanja na temo digitalne dostopnosti.

Raziskava je temeljila na samoporočanju frekvenc o zavedanju, veščinah, praksah, učnih preferencah v povezavi z digitalno dostopnostjo in je vsebovala vprašanja kot so (1) "*Kako pomembno je po vašem mnenju zagotavljanje spletne dostopnosti?*"; "*Prosimo, ocenite svoje znanje glede ustvarjanja/prilagajanja sledečih delov razvoja spletnih strani v dostopne.*"; (2) "*Ali vaša spletna stran oz. spletna stran vaše organizacije dosega katerega od nivojev skladnosti (ang. Conformance levels) po WCAG 2.0/2.1 standardu? Katerega?*"; in (3) "*Bi se udeležili izobraževanja o spletni dostopnosti, če bi bilo organizirano v vaši bližini?*". Število vprašanj, ki jih je posameznik rešil, je bilo odvisno od zaposlitvenega statusa in vrste njegovega dela. Udeleženci s področja informacijske tehnologije, programiranja in razvoja spletnih strani so imeli nekaj dodatnih vprašanj, ki niso bila pomembna za ostale udeležence. Zaposleni udeleženci so prav tako rešili nekoliko več vprašanj, kot nezaposleni. Notranja konsistentnost in zanesljivost vprašalnika nista bili merjeni.

2.3 Postopek

Vprašalnik je bil sprogramiran in izveden preko spletnega raziskovalnega portala 1KA, njegovo reševanje pa je trajalo približno 30 minut. Podatki so bili zbrani preko istega spletnega okolja, katerega dostop je bil udeležencem poslan preko elektronskih sporočil (usmerjeno pošiljanje strokovnim združenjem, kot so

združenje za marketing, odnose z javnostmi, informacijsko tehnologijo, avtorje spletnih vsebin ipd.) in socialnih medijev, kot sta Facebook in LinkedIn.

3 Rezultati

3.1 Del I: Ozaveščenost in poznavanje digitalne dostopnosti

V prvem delu vprašalnika so udeleženci odgovarjali na vprašanja povezana z ozaveščenostjo in poznavanjem digitalne dostopnosti.

Tabela 7

Vprašanje 1: Kako dobro vam je poznan pojem spletne dostopnosti?

(1 – Popolnoma nepoznan, 5 – Popolnoma poznan)

Poznavanje	Frekvenca	Delež
Popolnoma nepoznan (nikoli še nisem slišal-a zanj)	6	1.6
Nepoznan	33	8.4
Delno poznan	126	32.1
Poznan	166	42.3
Popolnoma poznan	61	15.6
Skupaj	392	100.0

Opomba. Povprečje(SD)=3.62 (0.9), Manjkajoči podatki N=43, Skupaj N=435.

Večina udeležencev (90 % udeležencev) je bila (vsaj delno) seznanjena s konceptom spletne dostopnosti (Tabela 7).

Tabela 8

Vprašanje 2: Kako pomembno je po vašem mnenju zagotavljanje spletne dostopnosti?

(1 – Zelo nepomembno, 5 – Zelo pomembno)

Pomembnost	Frequency	Valid Percent
Zelo nepomembno	2	0.5
Nepomembno	5	1.3
Niti pomembno, niti nepomembno	33	8.5
Pomembno	162	41.9
Zelo pomembno	185	47.8
Valid total	387	100.0

Opomba. Povprečje(SD)= 4.35 (0.73), Manjkajoči podatki N=48, Skupaj N=435.

Skoraj 90 % udeležencev je bilo mnenja, da je zagotavljanje spletne dostopnosti pomembno (41.9%, $N = 162$) ali zelo pomembno (47.8%, $N = 185$). Okrog 2% udeležencev je bilo mnenja, da zagotavljanje spletne dostopnosti ni pomembno (Tabela 8).

Tabela 9

Vprašanje 3: Kako dobro ste seznanjeni z Evropsko direktivo 2016/2102 glede dostopnosti spletnih strani in mobilnih aplikacij organizacij javnega sektorja? (1 – Nikoli še nisem slišal-a, 5 – Sem zelo dobro seznanjen-a)

Seznanjenost	Frekvenca	Delež
Nikoli še nisem slišal-a	121	31.6
Sem slišal, ampak ne poznam	110	28.7
Imam osnovno znanje	83	21.7
Sem seznanjen-a	56	14.6
Sem zelo dobro seznanjen-a	13	3.4
Skupaj	383	100.0

Opomba. Povprečje (SD)=2.3 (1.16), Manjkajoči podatki N=52, Skupaj N=435.

Samo 3.4% ($N = 13$) udeležencev je zelo dobro poznalo Evropsko *Direktivo (EU) 2016/2102*, 14.6% ($N = 56$) je bilo z njo seznanjenih in 21.7% ($N = 83$) je imelo o njej zgolj osnovno znanje. Po drugi strani je 28.7% ($N = 110$) udeležencev za Evropsko *Direktivo (EU) 2016/2102* samo slišalo, vendar je niso poznali, ostalih 31.6% ($N = 121$) udeležencev pa za njo ni nikoli slišalo (Tabela 9).

Tabela 10

Vprašanje 4: Ali ste seznanjeni s kakšno drugo nacionalno ali mednarodno direktivo/zakonodajo o spletni dostopnosti?

Odgovor	Frekvenca	Delež
Da	37	9.7
Ne	213	55.8
Ne vem/Ne spomnim se	132	34.6
Skupaj	382	100.0

Opomba. Manjkajoči podatki N=53, Skupaj N=435.

9.7% udeležencev ($N = 37$) je poznalo druge narodne ali mednarodne zakone vezane na digitalno dostopnost (Tabela 10), kot so: člen 13 GRPR, WAI, AG2AA-skladnost, Mednarodna konvencija o pravicah invalidov, Okvir narodne interoperabilnosti (ang. National Interoperability Framework; pol. Krajowe Ramy Interoperacyjności), Regulacija okvirja narodne interoperabilnosti (pol. Rozporządzenie o KRI (Dz.U. 2012 poz. 526); ang. Regulation on the National Interoperability Framework), Splošen zakon o invalidnosti (špan. Ley General de Discapacidad (LGD)), internetna neutralnost (ang. net neutrality), Norma EN 301 549:2018, Norma UNE139803:2012, Piškotki, Začetni zakon o dostopnosti spletnih strani (pol. Projekt ustawy o dostępności cyfrowej stron inte; ang. Draft law on the availability of digital websites), Uredba 1112/2018 7. septembra (špan. Real Decreto 1112/2018 de 7 de septiembre), Regulacija sveta ministrov 12. aprila 2012 glede okvirja narodne inoperabilnosti (pol. Rozporządzenie RM z dnia 12.04.2012 r. w sprawie KRI; ang. Regulation of the Council of Ministers of April 12, 2012 on the National Interoperability Framework), UNE-EN 2018-2048, WCAG 2.0, Osnutek zakona o digitalni dostopnosti v Veliki Britaniji, Italiji, Irski in ZDA, Zakon o dostopnosti javnih spletišč in aplikacij, Ratifikacija konvencije ZN, L.4074 / 2012, LAP / F.40.4 / 1/989, 2012.

Tabela 11

Vprašanje 5: Ali poznate WCAG 2.0/2.1 standard o spletni dostopnosti (1 – Nikoli še nisem slišal/-a zanj, 5 – Sem zelo dobro seznanjen/-a)?

Odgovor	WCAG 2.0	WCAG 2.0	WCAG 2.1	WCAG 2.1
	Frekvenca	Delež	Frekvenca	Delež
Nikoli še nisem slišal zanj	179	48.1	197	53.0
Sem slišal-a, ampak ne poznam	80	21.5	87	23.4
Imam osnovno znanje	46	12.4	50	13.4
Sem seznanjen-a	53	14.2	29	7.8
Sem zelo dobro seznanjen/-a	14	3.8	9	2.4
Skupaj	372	100.0	372	100.0

Opomba. WCAG 2.0 Povprečje (SD)=2.04 (1.23), WCAG 2.1 Povprečje (SD)=1.83 (1.08), Manjkajoči podatki N=63, Skupaj N=435.

Skoraj polovica udeležencev (48.1%, $N = 179$) še ni nikoli slišala za WCAG 2.0 in 53.0% ($N = 197$) udeležencev še ni slišalo za WCAG 2.1. Ostali udeleženci so slišali za WCAG 2.0/2.1 standard ali imajo o njih vsaj nekaj znanja (Tabela 11).

Tabela 12

Vprašanje 6: Kako usposobljeni se počutite na področju spletne dostopnosti? (1 – Popolnoma neusposobljen/-a, 5 – Popolnoma usposobljen/-a)

Usposobljenost	Frequency	Valid Percent
Popolnoma neusposobljen/-a	22	6.0
Neusposobljen/-a	65	17.7
Niti usposobljen/-a, niti neusposobljen/-a	172	46.9
Usposobljen/-a	89	24.3
Popolnoma usposobljen/-a	19	5.2
Skupaj	367	100.0

Opomba. Povprečje (SD)=3.05 (0.93), Manjkajoči podatki N=68, Skupaj N=435.

Več kot polovica udeležencev se je opredelila kot vsaj delno usposobljeno na področju spletne dostopnosti; 46.9% ($N = 172$) udeležencev se ni počutilo neusposobljeno, a hkrati ne usposobljeno, 24.3% ($N = 89$) se je počutilo usposobljeno in 5.2% ($N = 19$) se je počutilo popolnoma usposobljeno. Samo 17.7% ($N = 65$) udeležencev se je počutilo neusposobljeno in 6.0% ($N = 22$) popolnoma neusposobljeno (Tabela 12).

Tabela 13

Vprašanje 7: Prosimo, označite, komu je po vašem mnenju namenjena spletna dostopnost:

Odgovor	False	True	Not sure
	N (%)	N (%)	N (%)
Gluhim in tistim z drugimi slušnimi težavami	23 (6.9%)	267 (80.4%)	42 (12.7%)
Slepim in tistim z drugimi težavami, povezanimi z vidom	13 (4.0%)	287 (86.4%)	32 (9.6%)
Fizično oz. gibalno oviranim ljudem	37 (11.1%)	247 (74.4%)	48 (14.5%)
Ljudem z drugimi oviranostmi (kognitivnimi, nevrološki, govornimi itd.)	41 (12.3%)	235 (70.8%)	56 (16.9%)

Odgovor	False N (%)	True N (%)	Not sure N (%)
Ljudem z "začasnimi oviranostmi" (z zlomljeno roko ali izgubljenimi očali)	120 (36.1%)	166 (50.0%)	46 (13.9%)
Ljudem, ki so med uporabo spletnih okolij izpostavljeni močni sončni svetlobi ali ki so v okolju, kjer ne morejo poslušati avdio vsebin itd.	128 (38.6%)	144 (43.4%)	60 (18.1%)
Ljudem, ki uporabljajo mobilne telefone, pametne ure, pametne televizorje, in druge naprave z zasloni oz. z drugačnimi načini delovanja itd.	130 (39.2%)	163 (49.1%)	39 (11.7%)
Starejšim ljudem, ki se jim zaradi procesa staranja spreminjajo njihove sposobnosti/zmožnosti	40 (12.0%)	257 (77.4%)	35 (10.5%)
Ljudem, ki uporabljajo počasen internet ali ki imajo omejeno/drugo pasovno širino (ang. bandwidth)	158 (47.6%)	118 (35.5%)	56 (16.9%)
Ljudem brez internetnega dostopa (postavke so nepravilne)	200 (60.2%)	81 (24.4%)	51 (15.4%)
Vsem	116 (34.9%)	140 (42.2%)	76 (22.9%)

Opomba. Skupaj veljavnih podatkov N=332, Manjkajoči podatki N=103, Skupaj N=435.

Udeleženci so pokazali vsaj osnovno znanje o tem komu je namenjena digitalna dostopnost (Tabela 13).

Tabela 14

Vprašanje 8: Kdo je po vašem mnenju odgovoren za zagotavljanje dostopnosti spletnih strani in mobilnih aplikacij v podjetjih in organizacijah? (1 – Popolnoma neodgovoren, 5 Popolnoma odgovoren)

Odgovor	Povprečje (SD)	Skupaj	Ne vem
Delodajalci	4.08 (0.99)	302	13
Spletni oblikovalci	4.07 (1.02)	305	10
Spletni uredniki	3.81 (1.00)	302	13
Pisci spletnih vsebin	3.64 (1.19)	301	14
Razvijalci spletnih strani	4.15 (0.92)	304	11
Programerji in IT strokovnjaki	4.01 (0.98)	305	10
Osebe iz marketinga in osebe za stike z javnostjo (PR)	3.33 (1.05)	299	16
Menedžerji/upravitelji	3.64 (1.18)	295	20
Menedžerji/upravitelji socialnih omrežij	3.56 (1.08)	299	16
Ljudje z oviranostmi/invalidi	2.11 (1.07)	285	30
Oblikovalci politike/Snovalci političnega okvirja organizacije	3.61 (1.34)	286	29
Učitelji in trenerji v poklicnem izobraževanju (VET)	3.21 (1.25)	286	29

Opomba. Manjkajoči podatki N=120, Skupaj N=435.

Udeleženci so potrdili, da so zgoraj navedeni strokovnjaki (Tabela 14) odgovorni za zagotavljanje dostopnosti spletnih strani in mobilnih aplikacij podjetji. Kot najmanj odgovorne za to so označili osebe z oviranostmi ($M = 2.19$, $SD = 1.19$). Frekvence za specifične odgovore so prikazane v Tabeli 15.

Tabela 15

Vprašanje 8: Kdo je po vašem mnenju odgovoren za zagotavljanje dostopnosti spletnih strani in mobilnih aplikacij v podjetjih in organizacijah?

Odgovor	Popolnoma neodgovoren N (%)	Neodgovoren N (%)	Delno odgovoren N (%)	Odgovoren N (%)	Popolnoma odgovoren N (%)	Ne vem N (%)
Delodajalci	8 (2.5%)	14 (4.4%)	49 (15.6%)	107 (34%)	124 (39.4%)	13 (4.1%)
Spletni oblikovalci	7 (2.2%)	19 (6.0%)	48 (15.2%)	102 (32.4%)	129 (41%)	10 (3.2%)
Spletni uredniki	8 (2.5%)	21 (6.7%)	73 (23.2%)	117 (37.1%)	83 (26.3%)	13 (4.1%)
Pisci spletnih vsebin	19 (6.0%)	35 (11.1%)	66 (21.0%)	95 (30.2%)	86 (27.3%)	14 (4.4%)
Razvijalci spletnih strani	4 (1.3%)	11 (3.5%)	50 (15.9%)	108 (34.3%)	131 (41.6%)	11 (3.5%)
Programerji in IT strokovnjaki	5 (1.6%)	16 (5.1%)	66 (21.0%)	103 (32.7%)	115 (36.5%)	10 (3.2%)
Osebe iz marketinga in osebe za stike z javnostjo (PR)	16 (5.1%)	42 (13.3%)	109 (36.6%)	92 (29.2%)	40 (12.7%)	16 (5.1%)
Menedžerji/upravitelji	20 (6.3%)	28 (8.9%)	72 (22.9%)	94 (29.8%)	81 (25.7%)	20 (6.3%)
Menedžerji/upravitelji socialnih omrežij	16 (5.1%)	26 (8.3%)	96 (30.5%)	97 (30.8%)	64 (20.3%)	16 (5.1%)
Ljudje z oviranostmi/invalidi	103 (32.7%)	88 (27.9%)	59 (18.7%)	30 (9.5%)	5 (1.6%)	30 (9.5%)
Oblikovalci politike/Snovalci političnega okvirja organizacije	32 (10.2%)	26 (8.3%)	61 (19.4%)	69 (21.9%)	98 (31.1%)	29 (9.2%)
Učitelji in trenerji v poklicnem izobraževanju (VET)	39 (12.4%)	37 (11.7%)	80 (25.4%)	86 (27.3%)	44 (14.0%)	29 (9.2%)

Opomba. Skupaj N=315.

Tabela 16

Vprašanje 9: Do kolikšne mere se po vašem mnenju spletna dostopnost nanaša na (1 – Se sploh ne nanaša, 5 – Se nanaša v zelo veliki meri)

Odgovor	Povprečje (SD)	Skupaj (veljavni)
Spletne tehnologije (npr. HTML, CSS, JavaScript)	4.14 (0.98)	269
Podporne tehnologije (npr. bralnik zaslona, analizatorji barvnega zaslona)	4.16 (0.93)	275
Spletno (vizualno) oblikovanje	4.17 (0.91)	282
Preverjanje/testiranje spletne dostopnosti	4.09 (0.99)	279
Preverjanje/testiranje uporabnosti	3.92 (0.99)	278
Uporabniško izkušnjo	3.82 (0.96)	274
Besedilo in vsebino spletne strani	3.77 (1.08)	281
Slike in multimedijske elemente	4.09 (0.93)	279
Strukturo spletne strani	4.10 (0.92)	281
Navigacijo/krmiljenje spletne strani	4.21 (0.90)	278
Kodo spletne strani	3.68 (1.30)	259

Opomba. Manjkajoči podatki N=141, Skupaj N=435, Udeleženci, ki so odgovorili z 'Ne vem' niso bili vključeni v seštevek.

Udeleženci so se strinjali, da se spletna dostopnost nanaša na zgoraj omenjene pojme (Tabela 16). Menili so, da se spletna dostopnost najbolj nanaša na navigacijo/krmiljenje spletne strani ($M = 4.21$, $SD = 0.90$) in najmanj na programske kode spletnih strani ($M = 3.68$, $SD = 1.30$). Frekvence za vsak specifični odgovor so prikazane v Tabeli 17.

Tabela 17

Vprašanje 9: Do kolikšne mere se po vašem mnenju spletna dostopnost nanaša na:

Odgovor	Sploh ne N (%)	Nekoli ko N (%)	Srednje veliko N (%)	Veliko N (%)	Zelo veliko N (%)	Ne vem N (%)
Spletne tehnologije (npr. HTML, CSS, JavaScript)	8 (2.7%)	9 (3.1%)	37 (12.6%)	98 (33.3%)	117 (39.8%)	25 (8.5%)
Podporne tehnologije (npr. bralnik zaslona, analizatorji barvnega kontrasta)	2 (0.7%)	13 (4.4%)	48 (16.3%)	88 (29.9%)	124 (42.2%)	19 (6.5%)
Spletno (vizualno) oblikovanje	4 (1.4%)	9 (3.1%)	45 (15.3%)	102 (34.7%)	122 (41.5%)	12 (4.1%)
Preverjanje/testiranje spletne dostopnosti	6 (2.0%)	14 (4.8%)	46 (15.6%)	96 (32.7%)	117 (39.8%)	15 (5.1%)
Preverjanje/testiranje uporabnosti	7 (2.4%)	12 (4.1%)	68 (23.1%)	99 (33.7%)	92 (31.3%)	16 (5.4%)

Uporabniško izkušnjo	6 (2.0%)	15 (5.1%)	73 (24.8%)	109 (37.1%)	71 (24.1%)	20 (6.8%)
Besedilo in vsebino spletne strani	13 (4.4%)	21 (7.1%)	62 (21.1%)	107 (36.4%)	78 (26.5%)	13 (4.4%)
Slike in multimedijske elemente	4 (1.4%)	14 (4.8%)	43 (14.6%)	109 (37.1%)	109 (37.1%)	15 (5.1%)
Strukturo spletne strani	4 (1.4%)	14 (4.8%)	39 (13.3%)	118 (40.1%)	106 (36.1%)	13 (4.4%)
Navigacijo/krmiljenje spletne strani	5 (1.7%)	6 (2.0%)	42 (14.3%)	98 (33.3%)	127 (43.2%)	16 (5.4%)
Kodo spletne strani	23 (7.8%)	27 (9.2%)	53 (18.0%)	62 (21.1%)	94 (32.0%)	35 (11.9%)

Opomba. Skupaj N=294.

Tabela 18

Vprašanje 10: Prosimo, ocenite svoje znanje glede ustvarjanja/prilagajanja sledečih delov razvoja spletnih strani v dostopne (1 – Nisem še slišal/-a za to, 5 - Napredno).

Odgovor	Povprečje (SD)
Spletne tehnologije (npr. HTML, CSS, JavaScript)	3.43 (1.11)
Spletno (vizualno) oblikovanje/design	3.27 (1.08)
Preverjanje/testiranje spletne dostopnosti	3.10 (1.07)
Preverjanje/testiranje uporabnosti	3.18 (1.05)
Uporabniška izkušnja	3.42 (1.01)
Besedilo in vsebina spletne strani	3.40 (1.04)
Slike in multimedijski elementi	3.49 (1.04)
Struktura spletne strani	3.49 (1.07)
Navigacija/krmiljenje spletne strani	3.53 (1.06)
Koda spletne strani	3.31 (1.16)

Opomba. Skupaj (veljavnih) N=280, Manjkajoči podatki N=155, Skupaj N= 435.

Udeleženci so v povprečju ocenili, da imajo vsaj osnovno znanje o zgoraj navedenih področjih povezanih z digitalno dostopnostjo (Tabela 18). Frekvence za vsako specifično področje posebej so prikazane v Tabeli 19.

Tabela 19

Vprašanje 10: Prosimo, ocenite svoje znanje glede ustvarjanja/prilagajanja sledečih delov razvoja spletnih strani v dostopne.

Odgovor	Nikoli še nisem slišal/-a N (%)	Nično N (%)	Osnovno N (%)	Srednje N (%)	Napredno N (%)
Spletne tehnologije (npr. HTML, CSS, JavaScript)	8 (2.9%)	57 (20.4%)	82 (28.8%)	76 (27.1%)	58 (20.7%)
Spletno (vizualno) oblikovanje	9 (3.2%)	63 (22.5%)	97 (34.6%)	65 (23.2%)	46 (16.4%)
Preverjanje/testiranje spletne dostopnosti	10 (3.6%)	84 (30.0%)	87 (31.1%)	65 (23.2%)	34 (12.1%)
Preverjanje/testiranje uporabnosti	12 (4.3%)	64 (22.9%)	101 (36.1%)	69 (24.6%)	34 (12.1%)
Uporabniška izkušnja	7 (2.5%)	42 (15.0%)	103 (36.8%)	83 (29.6%)	45 (16.1%)
Besedilo in vsebina spletne strani	8 (2.9%)	47 (16.8%)	94 (33.6%)	86 (30.7%)	45 (16.1%)
Slike in multimedijski elementi	6 (2.1%)	46 (16.4%)	86 (30.7%)	89 (31.8%)	53 (18.9%)
Struktura spletne strani	6 (2.1%)	49 (17.5%)	83 (29.6%)	85 (30.4%)	57 (20.4%)
Navigacija spletne strani	7 (2.5%)	42 (15.0%)	85 (30.4%)	87 (31.1%)	59 (21.1%)
Koda spletne strani	11 (3.9%)	72 (25.7%)	67 (23.9%)	78 (27.9%)	52 (18.6%)

Opomba. Skupaj N=280.

Tabela 20

Opisna statistika – Vprašanje 11: V kolikšni meri se strinjate z naslednjimi trditvami glede ustvarjanja dostopnih spletnih strani (1 – Se sploh ne strinjam, 5 – Se popolnoma strinjam)?

Dostopna spletna vsebina	N	Povprečje	SD
Povedi in odstavki bi morali biti preprosti, jasni in kratki.	247	4.09	.874
Na vsaki spletni strani bi moral biti zagotovljen slovar za razlago težkih pojmov	250	3.61	1.063
Vsakemu besedilu bi morale biti dodane slike in videi za boljšo jasnost vsebine.	248	3.58	1.070
Naslovi strani bi morali biti dolgi, da lahko primerno opišejo vsebino spletne strani. (Nepravilna postavka)	244	2.76	1.126

Tabela 21

Opisna statistika – Vprašanje 11: V kolikšni meri se strinjate z naslednjimi trditvami glede ustvarjanja dostopnih spletnih strani (1 – Se sploh ne strinjam, 5 – Se popolnoma strinjam)?

Dostopna spletna vsebina/Informacijska tehnologija (IT), razvijanje dostopnih spletnih strani	N	Povprečje	SD
Dodatni opisi za kratke povezave, kot so 'klikni tukaj', 'preberi več', ali 'povezava', niso potrebni, saj so le-te same po sebi dovolj jasne.	232	2.90	1.267

Opomba. Udeleženci, ki so odgovorili z 'Ne vem' niso bili vključeni v seštevek.

Frekvence za specifične postavke so navedene v Tabeli 22.

Tabela 22

Frekvence - Vprašanje 11: V kolikšni meri se strinjate z naslednjimi trditvami glede ustvarjanja dostopnih spletnih strani? (1 – Sploh se ne strinjam, 5 – Popolnoma se strinjam)

Dostopna spletna vsebina	Se						Skupaj N
	Se sploh ne strinjam	Se ne strinjam	Se delno strinjam	Se strinjam	popolno ma strinjam	Ne vem	
	N (%)	N (%)	N (%)	N (%)	N (%)	N (%)	N
Povedi in odstavki bi morali biti preprosti, jasni in kratki.	3 (1.2%)	12 (4.6%)	30 (11.6%)	117 (45.2%)	85 (32.8%)	12 (4.6%)	259
Na vsaki spletni strani bi moral biti zagotovljen slovar za razlago težkih pojmov.	7 (2.7%)	37 (14.3%)	55 (21.2%)	98 (37.8%)	53 (20.5%)	9 (3.5%)	259
Vsakemu besedilu bi morale biti dodane slike in videi za boljše jasnost vsebine.	7 (2.7%)	37 (14.3%)	63 (24.3%)	88 (34.0%)	53 (20.5%)	11 (4.2%)	259
Naslovi strani bi morali biti dolgi, da lahko primerno opišejo vsebino spletne strani. (Nepravilna postavka)	26 (10.0%)	94 (36.3%)	54 (20.8%)	52 (20.1%)	18 (6.9%)	15 (5.8%)	259

Tabela 23

Frekvence - Vprašanje 11: V kolikšni meri se strinjate z naslednjimi trditvami glede ustvarjanja dostopnih spletnih strani? (1 – Sploh se ne strinjam, 5 – Popolnoma se strinjam)

	Se sploh ne strinjam N (%)	Se ne strinjam N (%)	Se delno strinjam N (%)	Se strinjam N (%)	Se popolnoma strinjam N (%)	Ne vem N (%)	Skupaj N
Dostopna spletna vsebina/Informacijska tehnologija (IT)							
Dodatni opisi za kratke povezave, kot so 'klikni tukaj', 'preberi več', ali 'povezava', niso potrebni, saj so le-te same po sebi dovolj jasne.	36 (13.9%)	63 (24.3%)	48 (18.5%)	58 (22.4%)	27 (10.4%)	27 (10.4%)	259

Table 24

Opisna statistika - Vprašanje 11: V kolikšni meri se strinjate z naslednjimi trditvami glede ustvarjanja dostopnih spletnih strani? (1 – Sploh se ne strinjam, 5 – Popolnoma se strinjam)

Dostopne spletne vsebine/oblikovanje	N	Povprečje	
		e	SD
Barva naj ne bo uporabljena kot edini način sporočanja informacij ali identificiranja vsebine.	249	3.65	1.024
Samodejno nastavljene barve in kontrasti spletne strani v ospredju in ozadju bi morali slediti samo modernim oblikovalskim trendom. (Nepravilna postavka)	248	3.04	1.181
Slike in videi bi morali biti informativni, da ne potrebujejo dodatnega opisa oz. razlage. (Nepravilna postavka)	243	3.14	1.205
Vse slike in videoposnetki morajo imeti prepise v besedilo in/ali napise za zvočno vsebino.	243	3.87	.922
Zvokov, kot je npr. "škripanje vrat", ni potrebno vključiti/zajeti v besedilne prepise in napise. (Nepravilna postavka)	221	3.08	1.103
Slike besedila bi morale biti prilagodljive/razširljive oz. nadomeščene z dejanskim besedilom ali pa se jim je potrebno izogniti, kjer je to mogoče.	237	3.74	.924
Velikost besedila bi lahko bila z uporabo standardnega brskalnika povečana/pomanjšana do 200% brez izgube informacij.	244	4.02	.796

Table 25

Opisna statistika - Vprašanje 11: V kolikšni meri se strinjate z naslednjimi trditvami glede ustvarjanja dostopnih spletnih strani? (1 – Sploh se ne strinjam, 5 – Popolnoma se strinjam)

Dostopno spletno oblikovanje	N	Povprečj	
		e	SD
Vsi elementi spletne strani bi morali biti na vsaki pod-strani te iste spletne strani na istem položaju.	234	3.79	.991
Atraktivno oblikovanje (ang. design) je bolj pomembno od dostopnega oblikovanja. (Nepravilna postavka)	240	2.58	1.129

Opomba. Udeleženci, ki so odgovorili z 'Ne vem' niso bili vključeni v seštevek.

Frekvence za specifične postavke so razvidne iz Tabele 26.

Tabela 26

Frekvence - Vprašanje 11: V kolikšni meri se strinjate z naslednjimi trditvami glede ustvarjanja dostopnih spletnih strani (1 – Sploh se ne strinjam, 5 – Popolnoma se strinjam)?

	Se sploh ne strinjam	Se ne strinjam	Se delno strinjam	Se strinjam	Se popolno ma strinjam	Ne vem	Skup aj
Dostopna spletna vsebina/ Oblikovanje	N (%)	N (%)	N (%)	N (%)	N (%)	N (%)	N
Barva naj ne bo uporabljena kot edini način sporočanja informacij ali identificiranja vsebine.	4 (1.5%)	35 (13.5%)	59 (22.8%)	96 (37.1%)	55 (21.2%)	10 (3.9%)	259
Samodejno nastavljene barve in kontrasti spletne strani v ospredju in ozadju bi morali slediti samo modernim oblikovalskim trendom. (Nepravilna postavka)	23 (8.9%)	66 (25.5%)	71 (27.4%)	55 (21.2%)	33 (12.7%)	11 (4.2%)	259
Slike in videi bi morali biti informativni, da ne potrebujejo dodatnega opisa oz. razlage. (nepravilna postavka)	25 (9.7%)	55 (21.2%)	55 (21.2%)	77 (29.7%)	31 (12.0%)	16 (6.2%)	259
Vse slike in videoposnetki morajo imeti prepise v besedilo in/ali napise za zvočno vsebino.	2 (.8%)	16 (6.2%)	61 (23.6%)	97 (37.5%)	67 (25.9%)	16 (6.2%)	259
Zvokov, kot je npr. "škripanje vrat", ni potrebno vključiti/zajeti v besedilne prepise in napise. (Nepravilna postavka)	15 (5.8%)	59 (22.8%)	63 (24.3%)	62 (23.9%)	22 (8.5%)	38 (14.7%)	259
Slike besedila bi morale biti prilagodljive/razširljive oz. nadomeščene z dejanskim besedilom ali pa se jim je potrebno izogniti, kjer je to mogoče.	1 (.4%)	25 (9.7%)	58 (22.4%)	103 (39.8%)	50 (19.3%)	22 (8.5%)	259
Velikost besedila bi lahko bila z uporabo standardnega brskalnika povečana/pomanjšana do 200% brez izgube informacij.	1 (.4%)	5 (1.9%)	53 (20.5%)	113 (43.6%)	72 (27.8%)	15 (5.8%)	259

Tabela 27

Frekvence - Vprašanje 11: V kolikšni meri se strinjate z naslednjimi trditvami glede ustvarjanja dostopnih spletnih strani (1 – Sploh se ne strinjam, 5 – Popolnoma se strinjam)?

	Se sploh ne strinjam N (%)	Se ne strinjam N (%)	Se delno strinjam N (%)	Se strinjam N (%)	Se popolno strinjam N (%)	Ne vem N (%)	Skupaj N
Dostopno spletno oblikovanje							
Vsi elementi spletne strani bi morali biti na vsaki pod-strani te iste spletne strani na istem položaju.	5 (1.9%)	17 (6.6%)	63 (24.3%)	86 (33.2%)	63 (24.3%)	25 (9.7%)	259
Atraktivno oblikovanje (ang. design) je bolj pomembno od dostopnega oblikovanja. (Nepravilna postavka)	43 (16.6%)	80 (30.9%)	69 (26.6%)	32 (12.4%)	16 (6.29%)	19 (7.3%)	259

Tabela 28

Opisna statistika - Vprašanje 11: V kolikšni meri se strinjate z naslednjimi trditvami glede ustvarjanja dostopnih spletnih strani? (1 – Sploh se ne strinjam, 5 – Popolnoma se strinjam)

Informacijska tehnologija (IT), dostopno spletno programiranje/ razvijanje	N	Povprečje	SD
Uporabniki se lahko z različno podporno tehnologijo smiselno premikajo po vsebini.	246	4.19	.760
Uporabniki bi morali imeti možnost enostavne navigacije in določanja pozicije na strani ter iskanja vsebine. Navigacijski mehanizmi, ki se pojavijo na več straneh bi se naj pojavili na enakih pozicijah.	247	4.09	.843
Obstaja več kot en način, kako najti ustrezne/želene strani v nizu spletnih strani.	228	3.70	.854
Uporabniki bi morali biti seznanjeni o svoji trenutni lokaciji nahajanja znotraj niza spletnih strani, spletnega mesta ali spletne aplikacije.	231	3.80	.925
Vse funkcionalnosti, ki so razpoložljive z miško, bi morale biti razpoložljive tudi s tipkovnico, prav tako mora biti vidna trenutna lokacija indikatorja fokusa tipkovnice.	127	3.98	.886
Znanje spletnih tehnologij je pomembno za zagotavljanje spletne dostopnosti.	124	3.85	1.049
Pomembna je uporaba veljavnega HTML-ja, da si lahko uporabniški agenti, vključno s podporno tehnologijo, natančno razložijo in razčlenijo vsebino.	123	3.98	.910
Večino dostopnosti je mogoče zagotoviti z osnovno kodo spletne strani ali aplikacije.	122	3.60	1.018

Informacijska tehnologija (IT), dostopno spletno programiranje/ razvijanje	N	Povprečje	SD
Smernicam o spletni dostopnosti je pomembno slediti v vseh fazah razvoja spletne strani.	243	4.09	.826
Enolični naslovi virov (URL-ji) bi morali biti jasni in razumljivi sami po sebi.	123	3.82	.924
Utripajočim pasicam bi se bilo potrebno izogibati.	224	3.92	.992
Spletne strani morajo biti odzivne (avtomatsko prilagojene različnim napravam, kot so tablice in mobilne naprave).	243	4.41	.701
Spletne povezave do priponk bi morale vsebovati informacije o tipu in velikosti priponke.	231	3.96	.906

Opomba. V analizo niso vključeni udeleženci, ki so označili: "Ne vem".

Frekvence za specifične postavke so razvidne iz Tabele 29.

Tabela 29

Frekvence - Vprašanje 11: V kolikšni meri se strinjate z naslednjimi trditvami glede ustvarjanja dostopnih spletnih strani? (1 – Sploh se ne strinjam, 5 – Popolnoma se strinjam)

Informacijska tehnologija (IT), programiranje/ razvijanje dostopnih spletnih strani	Se						Skupaj N
	Se sploh ne strinjam N (%)	Se ne strinjam N (%)	Se delno strinjam N (%)	Se strinjam N (%)	Se popolno strinjam N (%)	Ne vem N (%)	
Uporabniki se lahko z različno podporno tehnologijo smiselno premikajo po vsebini.	1 (.4%)	5 (1.9%)	31 (12.0%)	119 (45.9%)	90 (34.7%)	13 (5.0%)	259
Uporabniki bi morali imeti možnost enostavne navigacije in določanja pozicije na strani ter iskanja vsebine. Navigacijski mehanizmi, ki se pojavijo na več straneh bi se naj pojavili na enakih pozicijah.	2 (.8%)	8 (3.1%)	41 (15.8%)	110 (42.5%)	86 (33.2%)	12 (4.6%)	259
Obstaja več kot en način, kako najti ustrezne/želene strani v nizu spletnih strani.	1 (.4%)	16 (6.2%)	73 (28.2%)	98 (37.8%)	40 (15.4%)	31 (12.0%)	259
Uporabniki bi morali biti seznanjeni o svoji trenutni lokaciji nahajanja znotraj niza spletnih strani, spletnega mesta ali spletne aplikacije.	4 (1.5%)	14 (5.4%)	60 (23.2%)	99 (38.2%)	54 (20.8%)	28 (10.8%)	259
Vse funkcionalnosti, ki so razpoložljive z miško, bi morale biti razpoložljive	1 (.8%)	5 (3.9%)	30 (23.4%)	51 (39.8%)	40 (31.3%)	1 (.8%)	128

	Se sploh ne strinjam N (%)	Se ne strinjam N (%)	Se delno strinjam N (%)	Se strinjam N (%)	Se popolno ma strinjam N (%)	Ne vem N (%)	Skupaj N
Informacijska tehnologija (IT), programiranje/ razvijanje dostopnih spletnih strani							
tudi s tipkovnico, prav tako mora biti vidna trenutna lokacija indikatorja fokusa tipkovnice.							
Znanje spletnih tehnologij je pomembno za zagotavljanje spletne dostopnosti.	2 (1.6%)	13 (10.2%)	27 (21.1%)	41 (32.0%)	41 (32.0%)	4 (3.1%)	128
Pomembna je uporaba veljavnega HTML-ja, da si lahko uporabniški agenti, vključno s podporno tehnologijo, natančno razložijo in razčlenijo vsebino.	1 (.8%)	6 (4.7%)	28 (21.9%)	48 (37.5%)	40 (31.3%)	5 (3.9%)	128
Večino dostopnosti je mogoče zagotoviti z osnovno kodo spletne strani ali aplikacije.	3 (2.3%)	15 (11.7%)	34 (26.6%)	46 (35.9%)	24 (18.8%)	6 (4.7%)	128
Smernicam o spletni dostopnosti je pomembno slediti v vseh fazah razvoja spletne strani.	1 (.4%)	5 (1.9%)	52 (20.1%)	99 (38.2%)	86 (33.2%)	16 (6.2%)	259
Enolični naslovi virov (URL-ji) bi morali biti jasni in razumljivi sami po sebi.	1 (.8%)	8 (6.3%)	35 (27.3%)	47 (36.7%)	32 (25.0%)	5 (3.9%)	128
Utripajočim pasicam bi se bilo potrebno izogibati.	4 (1.5%)	12 (4.6%)	60 (23.2%)	71 (27.4%)	77 (29.7%)	35 (13.5%)	259
Spletne strani morajo biti odzivne (avtomatsko prilagojene različnim napravam, kot so tablice in mobilne naprave).	-	-	30 (11.6%)	83 (32.0%)	130 (50.3%)	16 (6.2%)	259
Spletne povezave do priponk bi morale vsebovati informacije o tipu in velikosti priponke.	4 (1.5%)	7 (2.7%)	54 (20.8%)	95 (36.7%)	71 (27.4%)	28 (10.8%)	259

Tabela 30

Opisna statistika - Vprašanje 11: V kolikšni meri se strinjate z naslednjimi trditvami glede ustvarjanja dostopnih spletnih strani? (1 – Sploh se ne strinjam, 5 – Popolnoma se strinjam)

Testiranje spletne dostopnosti	N	Povpre čje	SD
Orodja in programska oprema za vrednotenje spletne dostopnosti so dovolj zanesljiva, da ne potrebujejo dodatnega človeškega preverjanja.	233	2.72	1.205
Preizkuševalci oz. testerji spletnih strani morajo preveriti le tehnične dejavnike oblikovanja oz. designa. Drugi dejavniki oblikovanja ne bi smeli biti preverjeni za določanje dostopnosti spletne strani.	243	2.59	1.148

Table 31

Opisna statistika - Vprašanje 11: V kolikšni meri se strinjate z naslednjimi trditvami glede ustvarjanja dostopnih spletnih strani? (1 – Sploh se ne strinjam, 5 – Popolnoma se strinjam)

Implementacija	N	Povpre čje	SD
Samo nekatere najbolj pogoste težave dostopnega oblikovanja (ang. designa) bi morale biti upoštevane med ustvarjanjem spletne strani.	243	2.65	1.152
Vsi deli spletne strani bi morali biti dostopni ljudem, ki uporabljajo različno podporno tehnologijo kot so bralniki zaslona, programska oprema za povečavo zaslona oz. povečevalnik zaslona itd., da jo lahko vidijo ali preberejo.	245	4.08	.785
Pomembno je, da ima vsako podjetje notranjo strategijo ali politiko o spletni dostopnosti, ki ji morajo slediti vsi zaposleni.	247	3.81	.879

Opomba. V analizo niso vključeni udeleženci, ki so označili: "Ne vem".

Frekvence za specifične postavke so razvidne iz Tabele 32.

Table 32

Frekvence - Vprašanje 11: V kolikšni meri se strinjate z naslednjimi trditvami glede ustvarjanja dostopnih spletnih strani? (1 – Sploh se ne strinjam, 5 – Popolnoma se strinjam)

Testiranje spletne dostopnosti	Se sploh ne strinjam N (%)	Se ne strinjam N (%)	Se delno strinjam N (%)	Se strinjam N (%)	Se popolnoma strinjam N (%)	Ne vem N (%)	Skupaj N
Orodja in programska oprema za vrednotenje spletne dostopnosti so dovolj zanesljiva, da ne potrebujejo dodatnega človeškega preverjanja.	43 (16.6%)	63 (24.3%)	61 (23.6%)	48 (18.5%)	18 (6.9%)	26 (10.0%)	259
Preizkuševalci oz. testerji spletnih strani morajo preveriti le tehnične	46 (17.8%)	80 (30.9%)	55 (21.2%)	51 (19.7%)	11 (4.2%)	16 (6.2%)	259

	Se sploh ne strinjam N (%)	Se ne strinjam N (%)	Se delno strinjam N (%)	Se strinjam N (%)	Se popolnom a strinjam N (%)	Ne vem N (%)	Skupaj N
Testiranje spletne dostopnosti dejavnike oblikovanja oz. designa. Drugi dejavniki oblikovanja ne bi smeli biti preverjeni za določanje dostopnosti spletne strani.							

Tabela 33

Frekvence - Vprašanje 11: V kolikšni meri se strinjate z naslednjimi trditvami glede ustvarjanja dostopnih spletnih strani? (1 – Sploh se ne strinjam, 5 – Popolnoma se strinjam)

	Se sploh ne strinjam N (%)	Se ne strinjam N (%)	Se delno strinjam N (%)	Se strinjam N (%)	Se popolnoma strinjam N (%)	Ne vem N (%)	Skupaj N
Implementacija spletne dostopnosti							
Samo nekatere najbolj pogoste težave dostopnega oblikovanja (ang. designa) bi morale biti upoštevane med ustvarjanjem spletne strani.	39 (15.1%)	83 (32.0%)	61 (23.6%)	43 (16.6%)	17 (6.6%)	16 (6.2%)	259
Vsi deli spletne strani bi morali biti dostopni ljudem, ki uporabljajo različno podporno tehnologijo kot so bralniki zaslona, programska oprema za povečavo zaslona oz. povečevalnik zaslona itd., da jo lahko vidijo ali preberejo.	-	5 (1.9%)	51 (19.7%)	108 (41.7%)	81 (31.3%)	14 (5.4%)	259
Pomembno je, da ima vsako podjetje notranjo strategijo ali politiko o spletni dostopnosti, ki ji morajo slediti vsi zaposleni.	-	13 (5.0%)	84 (32.4%)	87 (33.6%)	63 (24.3%)	12 (4.6%)	259

Tabela 34

Vprašanje 12: Znanja in kompetence/spretnosti iz področja spletne dostopnosti so pomembna za:

Odgovor	Povprečje (SD)
Delodajalce	3.75 (0.78)
Menedžerje/upravitelje	3.73 (0.78)
Programerje/strokovnjake iz področja informacijske tehnologije (IT)	4.11 (0.76)
Spletne razvijalce	4.19 (0.69)
Spletne oblikovalce/designerje	4.17 (0.72)
Marketing in osebje za odnose z javnostmi (PR)	3.60 (0.88)

Odgovor	Povprečje (SD)
Spletne urednike in pisce spletnih vsebin	3.86 (0.84)
Menedžerje/upravitelje družabnih omrežij	3.80 (0.80)
Oblikovalce politike/snovalce političnega okvirja organizacije	3.71 (0.88)
Učitelje in trenerje v poklicnem izobraževanju (VET)	3.64 (0.89)
Ljudi z oviranostmi/invalide	3.80 (1.08)

Opomba. Skupaj (veljavni) N=251, Manjkajoči N=184, Skupaj N=435.

Udeleženci so se strinjali, da so znanje in veščine s področja spletne dostopnosti pomembne za vse zgoraj omenjene deležnike, najbolj za razvijalce spletnih strani ($M = 4.19$, $SD = 0.69$) in za spletne oblikovalce ($M = 4.17$, $SD = 0.72$), najmanj pa za strokovnjake s področja odnosov z javnostmi in marketinga ($M = 3.60$, $SD = 0.88$). Frekvence določenih postavk so razvidne iz Tabele 35.

Tabela 35

Vprašanje 12: Znanja in kompetence/spretnosti iz področja spletne dostopnosti so pomembna za:

Odgovor	Se sploh ne strinjam N (%)	Se ne strinjam N (%)	Se deloma strinjam N (%)	Se strinjam N (%)	Se povsem strinjam N (%)
Delodajalce	6 (2.4%)	7 (2.8%)	57 (22.7%)	154 (61.4%)	27 (10.8%)
Menedžerje/upravitelje	5 (2.0%)	11 (4.4%)	57 (22.7%)	152 (60.6%)	26 (10.4%)
Programerje/strokovnjake iz področja spletne tehnologije (IT)	1 (0.4%)	8 (3.2%)	29 (11.6%)	137 (54.6%)	76 (30.3%)
Spletne razvijalce	-	4 (1.6%)	29 (11.6%)	134 (53.4%)	84 (33.5%)
Spletne oblikovalce/designerje	1 (0.4%)	5 (2.0%)	26 (10.4%)	138 (55.0%)	81 (32.3%)
Marketing in osebje za odnose z javnostmi (PR)	8 (3.2%)	16 (6.4%)	71 (38.3%)	130 (51.8%)	26 (10.4%)
Spletne urednike in pisce spletnih vsebin	3 (1.2%)	16 (6.4%)	42 (16.7%)	142 (56.6%)	48 (19.1%)
Menedžerje/upravitelje družabnih omrežij	2 (0.8%)	15 (6.0%)	52 (20.7%)	144 (57.4%)	38 (15.1%)
Oblikovalci politike/snovalce političnega okvirja organizacije	6 (2.4%)	15 (6.0%)	64 (25.5%)	128 (51.1%)	38 (15.1%)
Učitelje in trenerje v poklicnem izobraževanju (VET)	8 (3.2%)	15 (6.9%)	69 (27.5%)	127 (50.6%)	32 (12.7%)
Ljudi z oviranostmi/invalide	17 (6.9%)	20 (8.0%)	75 (29.9%)	109 (43.4%)	30 (12.0%)

Opomba. Skupaj N=251.

V drugem delu vprašalnika so bili udeleženci vprašani o njihovih trenutnih praksah oz. dejavnostih povezanih z digitalno dostopnostjo in praksah, ki jih je izvajala njihova organizacija.

Rezultati so pokazali, da je 23.9% ($N = 59$) udeležencev upravljalo s svojo spletno stranjo ali s spletno stranjo podjetja, 51.4% ($N = 127$) jih je delalo za podjetje, ki je imelo svojo spletno stran, 28.3% ($N = 70$) je razvijalo ali oblikovalo spletne strani za stranke in 19.4% ($N = 48$) udeležencev je pisalo ali urejalo spletne vsebine za stranke. 25.1% ($N = 62$) udeležencev je prihajalo iz drugih poklicnih področij oz. področij dela (npr. evalvacija dostopnosti, svetovanje za dostopen turizem, drugo delo na spletnih straneh, revizija dostopnosti spletnih strani strank, poučevanje o uporabi računalnikov, programiranje B2B portalov za stranke, pisanje svojega bloga, študiranje, uporaba spletnih strani za šole, zbiranje informacij).

Udeleženci, ki so imeli svoje spletne strani, so upravljali s spletnimi stranmi podjetja ali so delali za podjetja, ki so imela spletno stran, so morali rešiti nekaj dodatnih vprašanj povezanih s spletno stranjo, ki jo opravljajo (Tabele 36 - 38)

Tabela 36

Vprašanje 13a: Ali je spletna stran vaše organizacije dostopna (vsem ljudem)?

Odgovor	Frekvenca	Delež
Da	103	66.9
Ne	33	21.4
Ne vem	18	11.7
Skupaj veljavnih	154	100.0

Opomba. Manjkajoči $N=281$, Skupaj $N=435$.

Večina udeležencev (66.9%, $N = 103$) je poročala, da je bila spletna stran njihove organizacije dostopna. 21.4% udeležencev ($N = 33$) je potrdilo, da je bila njihova spletna stran nedostopna in 11.7% ($N = 18$) udeležencev ni vedelo ali je spletna stran njihove organizacije bila dostopna ali ne.

Tabela 37

Vprašanje 14a: Ali vaša spletna stran oz. spletna stran vaše organizacije dosega katerega od nivojev skladnosti (ang. Conformance levels) po WCAG 2.0/2.1 standardu? Katerega?

Odgovor	Frekvenca	Delež
Level A	16	10.4
Level AA	23	14.9
Level AAA	10	6.5
Nobenega	25	16.2
Ne vem	80	51.9
Skupaj	154	100.0

Opomba. Manjkajoči $N=281$, Skupaj $N=435$.

Skoraj 32% udeležencev je poročalo, da spletna stran njihove organizacije ni dosegala določenega nivoja skladnosti (ang. Conformance Level) po WCAG 2.0/2.1 standardu: (1) 10.4% ($N = 16$) Level A, (2) 14.9% ($N = 23$) Level AA in (3) 6.5% ($N = 10$) Level AAA. 52.9% ($N = 80$) udeležencev ni vedelo ali je spletna stran njihove organizacije dosegala katerega izmed nivojev skladnosti, 16.2% ($N = 25$) udeležencev pa je potrdilo, da spletna stran njihove organizacije ni dosegala nobenega izmed omenjenih nivojev.

Tabela 38

Vprašanje 15a: Kako pogosto preverite dostopnost svoje spletne strani oz. spletne strani vaše organizacije?

Odgovor	Frekvenca	Delež
Dnevno	23	14.9
Tedensko	18	11.7
Mesečno	21	13.6
Enkrat na leto	24	15.6
Nikoli	38	24.7
Ne vem	30	19.5
Skupaj	154	100.0

Opomba. Manjkajoči $N=281$, Skupaj $N=435$.

14.9% ($N = 23$) udeležencev je dnevno preverjalo dostopnost svoje spletne strani, 11.7% ($N = 18$) tedensko, 13.6% ($N = 21$) mesečno in 15.6% ($N = 24$) enkrat letno. 24.7% ($N = 38$) udeležencev ni nikoli preverjalo dostopnosti spletne strani svojega podjetja in 19.5% ($N = 30$) udeležencev ni vedelo, kako pogosto so preverjali dostopnost spletne strani svojega podjetja.

Udeleženci, ki so delali za podjetje s spletno stranjo, so morali odgovoriti še na nekaj dodatnih vprašanj vezanih na dostopnost spletne strani podjetja in notranjo politiko o digitalni dostopnosti (Tabele 39 – 44).

Tabela 39

Vprašanje 13b: Ima vaša organizacija/podjetje notranjo politiko oz. strategijo o spletni dostopnosti?

Odgovor	Frekvenca	Delež
Da	22	17.3
Ne, ampak jo bomo izvršili v bližnji prihodnost	25	19.7
Ne	42	33.1
Ne vem	38	29.9
Skupaj	127	100.0

Opomba. Manjkajoči $N=308$, Skupaj $N=435$.

Samo 17.3% ($N = 22$) udeležencev je potrdilo, da je njihova organizacija imela notranjo politiko o digitalni dostopnosti, vendar pa je 19.7% ($N = 25$) udeležencev sporočilo, da je cilj njihove organizacije implementirati notranjo politiko o digitalni dostopnosti, v bližnji prihodnosti. 29.9% ($N = 38$) udeležencev ni vedelo ali je njihova organizacija imela notranjo politiko o digitalni dostopnosti, 33.1% ($N = 127$) udeležencev pa je potrdilo, da njihova organizacija slednje ni imela.

Tabela 40

Vprašanje 14b: Ali so v vaši organizaciji zaposleni, ki so odgovorni za spletno dostopnost?

Odgovor	Frekvenca	Delež
Da	43	33.9
Ne	50	39.4
Ne vem	34	26.8
Skupaj	127	100.0

Opomba. Manjkajoči N=308, Skupaj N=435.

Skoraj 40% ($N = 43$) udeležencev je potrdilo, da je podjetje za katerega so delali, imelo zaposlenega, ki je bil odgovoren za digitalno dostopnost v podjetju (npr. revizorja dostopnosti, spletnega oblikovalca, delavca z GDPR, IT strokovnjaka, administratorja podatkov, IT inženirja, delavca za korporativno komunikacijo, razvijalca spletnih strani, načrtovalca spletnih strani, osebo za odnose z javnostmi, mladega programerja, pregledovalca dostopnosti, administratorja strežnika, profesorja, systemskega administratorja, tehnika ali oblikovalca spletne dostopnosti, UX/UI, programerja, menedžerja multimedije).

Tabela 41

Vprašanje 15b: Ali ima kateri izmed zaposlenih v vaši organizaciji certifikat iz področja spletne dostopnosti?

Odgovor	Frekvenca	Delež
Da	2	1.6
Ne	57	45.2
Ne vem	67	53.2
Skupaj	126	100.0

Opomba. Manjkajoči N=309, Skupaj N=435.

Samo 1.6% ($N = 2$) udeležencev je označilo, da so nekateri zaposleni v podjetju imeli certifikat digitalne dostopnosti, kot so CCID, CTIC in WCAG 2.0 certifikati. Po drugi strani je 45.2% ($N = 57$) udeležencev poročalo, da noben izmed zaposlenih ni imel takšnega certifikata. 53.2% ($N = 67$) udeležencev ni vedelo ali je kdo v podjetju imel takšen certifikat.

Tabela 42

Vprašanje 15bb: Ali se kdo izmed zaposlenih v vaši organizaciji udeležuje oz. ali se namerava udeležiti v tečaja/izobraževanja o spletni dostopnosti?

Odgovor	Frekvenca	Delež
Da, se udeležuje tečaja/izobraževanja	4	3.2
Da, se namerava udeležiti tečaja/izobraževanja	8	6.3
Ne	31	24.6
Ne vem	83	65.9
Skupaj	126	100.0

Opomba. Manjkajoči N=309, Skupaj N=435.

Samo 9.5% udeležencev je potrdilo, da so se njihovi zaposleni udeležili (3.2%, $N = 4$) ali so se želeli udeležiti (6.3%, $N = 8$) določenega tečaja spletne dostopnosti. 24.6% udeležencev je potrdilo, da se noben od zaposlenih v njihovem podjetju ni udeležil ali ni načrtoval udeležbe na tečaju digitalne dostopnosti. 65.9% ($N = 83$) udeležencev ni vedelo ali so se kateri izmed zaposlenih v organizaciji udeleževali oz. so načrtovali udeležbo na takem tečaju.

Tabela 43

Vprašanje 16b: Ali ima vaša organizacija v bližnji prihodnosti v načrtu zaposliti strokovnjaka s področja spletne dostopnosti?

Odgovor	Frekvenca	Skupaj
Da	9	7.1
Ne	34	27.0
Ne vem	83	65.9
Skupaj	126	100.0

Opomba. Manjkajoči $N=309$, Skupaj $N=435$.

Samo 7.1% ($N = 9$) udeležencev je poročalo, da je njihova organizacija imela v načrtu v prihodnosti najeti strokovnjaka s področja spletne dostopnosti. 27% ($N = 34$) udeležencev je potrdilo, da njihova organizacije ni načrtovala, da bi najela strokovnjaka spletne dostopnosti, 65.9% ($N = 83$) udeležencev pa ni vedelo ali je njihova organizacija imela takšne načrte ali ne.

Tabela 44

Vprašanje 17b: Ali želi vaša organizacija zaposliti kandidate s kompetencami s področja spletne dostopnosti?

Odgovor	Frekvenca	Skupaj
Da	11	8.7
Ne	27	21.4
Ne vem	88	69.8
Skupaj	126	100.0

Opomba. Manjkajoči $N=309$, Skupaj $N=435$.

Udeleženci (8.7%, $N = 11$), ki so označili, da je podjetje, za katerega so delali, imelo namen zaposliti kandidate z veščinami spletne dostopnosti, so imenovali naslednje veščine spletne dostopnosti: poznavanje standarda WCAG 2.0/2.1 spletne dostopnosti, komunikacijske veščine in razumevanje spletne dostopnosti, poznavanje dostopnosti za spletne strani in mobilne aplikacije, revizije in korekcije dostopnih spletnih vsebin, oblikovanje in razvoj spletni strani.

Udeleženci, ki so razvijali ali oblikovali spletne strani za stranke ter pisali ali urejali spletne vsebine za stranke, so morali odgovoriti na eno dodatno vprašanje, povezano z uporabo znanja spletne dostopnosti pri svojem delu (Tabela 45).

Tabela 45

Vprašanje 13c: Ali uporabljate znanje spletne dostopnosti pri ustvarjanju spletnih vsebin?

Odgovor	Frekvenca	Delež
Da	64	68.8
Ne	29	31.2
Skupaj	93	100.0

Opomba. Manjkajoči N=342, Skupaj N=435.

86.8% ($N = 64$) udeležencev, ki so razvijali/oblikovali spletne strani za stranke ali so pisali/oblikovali spletne vsebine za stranke, je uporabljalo znanja s področja spletne dostopnosti pri svojem delu. 31.2% ($N = 29$) udeležencev je poročalo, da pri oblikovanju/ustvarjanju spletnih strani ali vsebine, niso uporabljali znanja spletne dostopnosti.

3.3 Del III: Učenje in izobraževanje

V tretjem delu raziskave so udeleženci odgovarjali na vprašanja o možnostih učenja in izobraževanja o digitalni dostopnosti.

Tabela 46

Vprašanje 18: Menite, da je pridobitev dodatnega znanja s področja spletne dostopnosti pomembna za vaše delo oz. pri vašem delu? (1 - Sploh ni pomembno, 5 - Zelo pomembno)

Odgovor	Frekvenca	Skupaj
Sploh ni pomembno	5	2.0
Ni pomembno	17	6.9
Ni niti pomembno, niti nepomembno	60	24.4
Pomembno	104	42.3
Zelo pomembno	60	24.4
Skupaj	246	100.0

Opomba. Povprečje (SD)=3.80 (0.96), Manjkajoči N=189, Skupaj N=435.

Udeležencem se je zdelo pomembno pridobiti dodatna znanja o spletni dostopnosti ($M = 3.8$, $SD = .96$). Samo 9% udeležencev je menilo, da takšno dodatno znanje ni pomembno.

Tabela 47

Vprašanje 19: Katera znanja s področja spletne dostopnosti bi radi pridobili? (1 - Me sploh ne zanima, 5 - Me zelo zanima)

Odgovor	Povprečje (SD)
Pisanje in priprava dostopnih spletnih vsebin	3.39 (1.12)
Dostopna navigacija/krmiljenje spletne strani	3.52 (1.05)
Razvoj dostopnih spletnih strani	3.43 (1.10)
Oblikovanje (vizualno) dostopnih spletnih strani	3.38 (1.14)
Upravljanje spletne dostopnosti	3.43 (1.07)
Izvrševanje (ang. implementation) spletne dostopnosti	3.49 (1.06)

Odgovor	Povprečje (SD)
Osnovno znanje o spletni dostopnosti in o potrebah ljudi z oviranostmi glede spletne dostopnosti	3.57 (1.02)
Testiranje spletne dostopnosti/uporabnosti	3.41 (1.08)
Zakonodaja o spletni dostopnosti	2.84 (1.11)
Standard spletne dostopnosti (WCAG 2.0/2.1)	3.29 (1.13)
Nivoji skladnosti po WCAG (A, AA, AAA)	3.26 (1.16)

Opomba. Skupaj (veljavni) N=246, Manjkajoči N=189, Skupaj N=435.

Udeleženci so bili na splošno zainteresirani za vsa predlagana področja in teme, ki so povezane z digitalno dostopnostjo. V povprečju se njihova zanimanja za različna področja digitalne dostopnosti niso močno razlikovala, čeprav so udeleženci največ interesa pokazali za področje *Osnovno znanje o spletni dostopnosti in o potrebah ljudi z različnimi oblikami oviranosti glede spletne dostopnosti* ($M = 3.57$, $SD = 1.02$), najmanj pa za področje *Zakonodaja o spletni dostopnosti* ($M = 2.84$, $SD = 1.11$). Frekvence za specifične odgovore so prikazane v Tabeli 42.

Tabela 48

Vprašanje 19: Katera znanja s področja spletne dostopnosti bi radi pridobili?

Odgovor	Me niti ne				
	Me sploh ne zanima N(%)	Me ne zanima N(%)	Me niti ne zanima, niti zanima N(%)	Me zanima N(%)	Me zelo zanima N(%)
Pisanje in priprava dostopnih spletnih vsebin	20 (8.1%)	30 (12.2%)	63 (25.6%)	99 (40.2%)	34 (13.8%)
Dostopna navigacija/krmiljenje spletne strani	13 (5.3%)	28 (11.4%)	61 (24.8%)	106 (43.1%)	38 (15.4%)
Razvoj dostopnih spletnih strani	18 (7.3%)	31 (12.6%)	57 (23.2%)	107 (43.5%)	33 (13.4%)
Oblikovanje (vizualno) dostopnih spletnih strani	21 (8.5%)	31 (12.6%)	64 (26.0%)	94 (41.6%)	36 (14.6%)
Upravljanje spletne dostopnosti	15 (6.1%)	32 (13.0%)	63 (25.6%)	103 (41.9%)	33 (13.4%)
Izvrševanje (ang. implementation) spletne dostopnosti	14 (5.7%)	30 (12.2%)	59 (24.0%)	107 (43.5%)	36 (14.6%)
Osnovno znanje o spletni dostopnosti in o potrebah ljudi z oviranostmi glede spletne dostopnosti	14 (5.7%)	18 (7.3%)	66 (26.8%)	110 (44.7%)	38 (15.4%)
Testiranje spletne dostopnosti/uporabnosti	19 (7.7%)	27 (11.0%)	64 (26.0%)	106 (43.1%)	30 (12.2%)
Zakonodaja o spletni dostopnosti	39 (15.9%)	45 (18.3%)	90 (36.6%)	60 (24.4%)	12 (4.9%)
Standard spletne dostopnosti (WCAG 2.0/2.1)	22 (8.9%)	34 (13.8%)	72 (29.3%)	87 (35.4%)	31 (12.6%)

Odgovor	Me sploh ne zanima N(%)	Me ne zanima N(%)	Me niti ne zanima, niti zanima N(%)	Me zanima N(%)	Me zelo zanima N(%)
Nivoji skladnosti po WCAG (A, AA, AAA)	25 (10.2%)	35 (14.2%)	69 (28.0%)	85 (34.6%)	32 (13.0%)

Opomba. Skupaj N=246.

Table 49

Vprašanje 20: Kako želite pridobiti novo znanje?

Odgovor	Frekvenca	Delež
S samostojnim učenjem z uporabo spletnih virov	151	61.6
Z udeležbo na spletnem tečaju	130	53.1
Z udeležbo na tečaju s fizično prisotnostjo udeležencev	82	33.5
Drugo (udeleževanje dogodkov, plačani viri, lahko učim o tem, ne želim, srečanja)	11	4.5
Skupaj veljavnih podatkov	245	100.0

Opomba. Manjkajoči N=190, Skupaj N=435.

Večina udeležencev je pokazala največjo naklonjenost samostojnemu učenju iz brezplačnih spletnih virov (61.6%, $N = 151$) ali udeležbi na spletnem tečaju (53.1%, $N = 130$). 33.5% ($N = 82$) udeležencev je izrazilo željo po udeležbi na tečaju s fizično prisotnostjo udeležencev.

Tabela 50

Vprašanje 21: Bi se udeležil izobraževanja o spletni dostopnosti, če bi bilo organizirano v vaši bližini?

Odgovor	Frekvenca	Delež
Da	108	44.3
Ne	32	13.1
Ne vem	104	42.6
Skupaj veljavnih podatkov	244	100.0

Opomba. Manjkajoči N=191, Skupaj N=435.

44.3% ($N = 108$) udeležencev je potrdilo, da bi se izobraževanja o spletni dostopnosti udeležili, če bi le-to bilo v njihovi bližini. 24.6% ($N = 104$) udeležencev bi se izobraževanja udeležilo mogoče in samo 13.1% ($N = 32$) se takšnega izobraževanja zagotovo ne bi udeležilo.

Tabela 51

Vprašanje 22: Kako dolgo bi si želeli, da traja tečaj/izobraževanje o spletni dostopnosti, ki bi se ga udeležili?

Odgovor	Frekvenca	Delež
Dan ali dva	108	44.3
En teden	36	14.8
Dva tedna	28	11.5
Mesec ali dva	47	19.3
6 mesecev/pol leta	13	5.3
Drugo (eno uro, 2-3 dni, en dan, nekaj ur, ne želim sodelovati, ne vem, odvisno od časa v dnevu)	12	4.9
Skupaj	244	100.0

Opomba. Manjkajoči N=191, Skupaj N=435.

44.3% ($N = 108$) udeležencev je izrazilo željo, da bi izobraževanje/tečaj digitalne dostopnosti trajal dan ali dva, 14.8% ($N = 36$) udeležencev, da bi trajal en teden in 11.5% ($N = 28$) udeležencev, da bi trajal dva tedna. 19.3% ($N = 47$) udeležencev je izrazilo željo, da bi izobraževanje/tečaj trajal mesec ali dva in samo 5.3% ($N = 13$) udeležencev je izrazilo željo, da bi trajal šest mesecev.

Tabela 52

Vprašanje 23: Se vam zdi pomembno, da je tečaj/izobraževanje o spletni dostopnosti, ki bi se ga udeležili, (mednarodno) priznan?

Odgovor	Frekvenca	Delež
Da	159	65.2
Ne	42	17.2
Ne vem	43	17.6
Skupaj veljavnih podatkov	244	100.0

Opomba. Manjkajoči N=191, Skupaj N=435.

Večina udeležencev (65,2%, $N = 159$) je menila, da je pomembno, da je tečaj o spletni dostopnosti, ki se bi ga udeležili, mednarodno priznan.

4 Diskusija

Raziskava o digitalni dostopnosti za deležnike je bila razvita in izvedena z namenom razvoja mednarodno priznanega izobraževanja digitalne dostopnosti, ki bi naj opolnomočilo deležnike s potrebnimi veščinami in znanjem povezanim s področjem digitalne dostopnosti. Raziskava je omogočila vpogled v ozaveščenost in poznavanje področja digitalne dostopnosti, v trenutne prakse in želje udeležencev, povezane z izobraževanjem in tečaji v štirih evropskih državah: Poljski, Sloveniji, Španiji in Grčiji.

Raziskava je pokazala, da so bili udeleženci dokaj seznanjeni s konceptom digitalne dostopnosti in da so razumeli pomembnost slednjega. Kljub temu pa večina udeležencev ni bila seznanjena z evropsko zakonodajo *Direktivo (EU) 2016/2102* vezano na dostopnost spletišč in mobilnih aplikacij organov javnega sektorja, kot tudi ne z drugimi nacionalnimi in mednarodnimi zakoni povezanimi z digitalno dostopnostjo. Približno polovica udeležencev še nikoli ni slišala za standard WCAG 2.0 in 2.1. Udeleženci so se ocenili kot

delno usposobljene na področju digitalne dostopnosti, poročali so o vsaj osnovnim znanjem povezanim s tem področjem in prepoznavali so, komu je digitalna dostopnost namenjena. Del raziskave, ki je bil namenjen prepoznavanju znanja udeležencev o digitalni dostopnosti, je potrdil zgoraj omenjene podatke osnovane na samooceni udeležencev, povezani z znanjem o digitalni dostopnosti.

Rezultati raziskave nakazujejo, da se področje digitalne dostopnosti razvija in da nekatere organizacije že aktivno delujejo na implementaciji digitalne dostopnosti, ustvarjajo digitalno dostopne spletne strani, zaposlujejo ali načrtujejo zaposlitev delavcev z veščinami iz področja digitalne dostopnosti ali strokovnjake digitalne dostopnosti. Hkrati raziskava nakazuje, da je odstotek teh organizacij relativno nizek (glej Tabele 30 - 38) in da je področje digitalne dostopnosti še vedno na svojem začetku. Predhodno izvedena analiza veščin digitalne dostopnosti (glej IO1 -A1 Namizna raziskava: Analiza veščin, izobraževanj, delovnih vlog in dobrih praks iz področja digitalne dostopnosti), ki so vezane na ustvarjanje vsebine spletnih strani, razvoj/programiranje spletnih strani, oblikovanje spletnih strani, ocenjevanje in implementacijo digitalne dostopnosti (npr. Conti, 2016; WAI, 2018; WAI-ARIA, 2018, WCAG, 2018; W3C, 2018), je izpostavila ključne veščine, ki jih deležniki potrebujejo, da bodo sposobni ustvariti dostopne spletne strani. Analiza trenutnega stanja s področja digitalne dostopnosti (npr. Bennet, 2014; Central Washington University, 2018; Glassdoor, 2018; Media Access Australia, 2018; Mestna občina Ljubljana, 2018; Shell, 2018) nakazuje pomanjkljivosti pri prenosu WCAG standarda digitalne dostopnosti v njegovo delovanje v Evropi, kar prav tako potrjujejo rezultati izvedene Raziskave o digitalni dostopnosti za deležnike. Raziskava je pokazala tudi pomanjkanje razumevanja pomembnosti implementacije digitalne dostopnosti v organizacijah. Zdi se, da organizacije niso zares zainteresirane za zaposlovanje delavcev z veščinami digitalne dostopnosti ali strokovnjakov s tega področja. Večina zaposlenih se tudi ne udeležuje tečajev iz področja digitalne dostopnosti, kot tudi ne pridobiva certifikatov s tega področja.

Po drugi strani pa so se ljudje pripravljene učiti. Rezultati raziskave so pokazali, da se deležniki zavedajo pomembnosti pridobivanja dodatnega znanja s področja digitalne dostopnosti za njihovo delo, posledično izražajo zanimanje za udeleževanje na tečajih o digitalni dostopnosti, še posebej, če bi lahko ti bili izvedeni v njihovi bližini.

Še več, zanimanje se je pokazalo tudi za spletne tečaje, še posebej tiste, ki so mednarodno priznani in, ki ne bi trajali več kot nekaj dni. To zanimanje se je pokazalo za vsa področja digitalne dostopnosti (glej Tabela 42).

5 Zaključek

Raziskava o digitalni dostopnosti za deležnike je omogočila dober vpogled v področje digitalne dostopnosti. Rezultati vprašalnika, prav tako tudi rezultati prve namizne raziskave (glej IO1 -A1 Namizna raziskava: Analiza veščin, izobraževanj, delovnih vlog in dobrih praks iz področja digitalne dostopnosti), nam bodo služili kot dobra podlaga za razvoj mednarodno priznanega izobraževanja s področja digitalne dostopnosti. Kombinacija obeh bo omogočila, da bo izobraževanje polno v svoji vsebini, kot tudi prilagojeno potrebam deležnikov.

6 Viri in literatura

- Bennett, D. M. (2014). Teaching and Promoting Web Accessibility in Virtual Learning Environments. *British Journal of Psychiatry*, 205 (01), 76–77.
- Brophy, P. & Craven, J. (2007). Web Accessibility. *Library Trends*, 55, 950-972.
- Central Washington University. (2018). Accessibility Studies. Pridobljeno s <http://www.cwu.edu/accessibility-studies/>
- Conti, G. (2016, May 17). The Writer's Guide to Making Accessible Web Content [Web log post]. Pridobljeno s <https://zapier.com/blog/accessible-web-content/>
- DIRECTIVE (EU) 2016/2102 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 26 October 2016 on the accessibility of the websites and mobile applications of public sector bodies. (2016). *Official Journal of the European Union*, 59, 1. Pridobljeno s https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2016.327.01.0001.01.ENG&toc=OJ:L:2016:327:TOC
- European Commission. (2017, December 2). Commission proposes to make products and services more accessible to the disabled persons [Press release]. Pridobljeno s http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-6147_en.htm
- European Parliament. (2014, September 14). Disabled persons to have better access to products and services in the EU [Press Release]. Pridobljeno s <http://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20170911IPR83596/disabled-persons-to-have-better-access-to-products-and-services-in-the-eu>
- Glassdoor. (2018). Pridobljeno s https://www.glassdoor.com/Job/director-of-digital-accessibility-jobs-SRCH_KO0,33.htm
- Media Access Australia. (2018). Professional Certificate in Web Accessibility. Pridobljeno s <https://www.mediaaccess.org.au/digitalaccessibilityservices/services/education-and-training/pcwa/>
- Mestna občina Ljubljana. (2018). Ocena spletne dostopnosti ljubljana.si. Pridobljeno s <https://www.ljubljana.si/sl/moja-ljubljana/osebe-z-oviranostmi/dostopnost-za-vse/ocena-spletne-dostopnosti-nasega-spletnega-mesta/>
- Shell. (2018). Pridobljeno s <https://www.shell.si/>
- WCAG 2.1. (2018). Pridobljeno s <https://www.w3.org/TR/WCAG21/>
- W3C Web Accessibility Initiative (WAI), WAI-ARIA. (2018). Accessible Rich Internet Applications Suite. Pridobljeno s <https://www.w3.org/WAI/standards-guidelines/aria/>
- W3C Web Accessibility Initiative (WAI), WCAG. (2018). Web Content Accessibility Guidelines. Pridobljeno s <https://www.w3.org/WAI/standards-guidelines/wcag/>
- W3C Web Accessibility Initiative (WAI), UAAG. (2018). User Agent Accessibility Guidelines. Pridobljeno s <https://www.w3.org/WAI/standards-guidelines/uaag/>
- UNESCO Institute for Statistics. (2012). International Standard Classification of Education ISCED 2011. Pridobljeno s <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf>

IO1 – A2 Vprašalnik o digitalni dostopnosti za deležnike

Kratko ime vprašalnika: Vprašalnik o digitalni dostopnosti

Število vprašanj: 49

Jezik: Slovenščina

Aktivna od: 09.01.2019

Pozdravljeni,

pred vami je anketni vprašalnik o spletni dostopnosti.

Vprašalnik je pomemben del Erasmus+ projekta o spletni dostopnosti z naslovom Digitalna dostopnost (ang. Digital Accessibility), katerega namen je razviti uradno priznana izobraževanje s področja digitalne dostopnosti za različne poklice, ki sodelujejo pri soustvarjanju spleta. Vaši odgovori bodo pripomogli k izboljšanju trenutnega stanja spletne dostopnosti v Evropi. Anketa je popolnoma anonimna, s čimer je zagotovljena zaupnost vseh vaših odgovorov, ki bodo uporabljeni izključno za namene raziskave in prikazani samo v zbirni obliki, skupaj z odgovori vseh ostalih sodelujočih v anketi. Če imate kakršnokoli vprašanje oz. pripombo v povezavi z anketnim vprašalnikom, nam lahko pišete na elektronski naslov: info@inuk.si. Najlepše se vam zahvaljujemo za vaš čas in podporo. Prosimo, začnite z izpolnjevanjem ankete s klikom na gumb "Naslednja stran".

Poklicno oz. študijsko področje - Prosimo, izberite vaše področje poklica, oz. če ste študent, področje študija.

1. Informacijska tehnologija (IT)/spletno razvijanje/programiranje
2. Oblikovanje/spletno oblikovanje (ang. design)
3. Menedžment
4. Odnosi z javnostjo (PR)/marketing
5. Učitelj/trener v poklicnem izobraževanju (VET)
6. Drugo:

I. DEL: ZAVEDANJE in KOMPETENCE

V prvem delu vprašalnika bomo preverjali vaše zavedanje in kompetence povezane s spletno dostopnostjo. Če ni izraženo drugače vas prosimo, da vaše mnenje izrazite s klikom na gumb.

Q1_2 - Definicija spletne dostopnosti: *Spletna dostopnost pomeni, da so spletne strani, orodja in tehnologije ustvarjene/oblikovane in razvite tako, da jih lahko uporabljajo vsi, ne glede na različne sposobnosti in oviranosti, s katerimi se posamezniki srečujejo (npr. invalidi in vsi drugi z različnimi trajnimi, začasnimi ali okoljskimi ovirami pri dostopanju do spletnih vsebin). Natančneje, ljudje lahko zaznavajo, razumejo, navigirajo in se povezujejo s spletom ter k njemu prispevajo. Kako dobro vam je poznan pojem spletne dostopnosti? Prosimo, izberite odgovor na 5-stopenjski lestvici.*

Popolnoma nepoznan (nikoli še nisem slišal/-a zanj)	Nepoznan	Delno poznan	Poznan	Popolnoma poznan
1	2	3	4	5

Q2 - Kako pomembno je po vašem mnenju zagotavljanje spletne dostopnosti? *Prosimo, izberite odgovor na 5-stopenjski lestvici.*

Zelo nepomembno	Nepomembno	Niti pomembno, niti nepomembno	Pomembno	Zelo pomembno
1	2	3	4	5

Q3 - Kako dobro ste seznanjeni z Evropsko *Direktivo 2016/2102* glede dostopnosti spletnih strani in mobilnih aplikacij organizacij javnega sektorja? *Prosimo izberite odgovor na 5-stopenjski lestvici.*

Nikoli še nisem slišal/-a	Sem slišal, ampak ne poznam	Imam osnovno znanje	Sem seznanjen/-a	Sem zelo dobro seznanjen/-a
1	2	3	4	5

Q4 - Ali ste seznanjeni s kakšno drugo nacionalno ali mednarodno direktivo/zakonodajo o spletni dostopnosti?

1. Da
2. Ne
3. Ne vem/Ne spomnim se

ČE (1) Q4 = [1]

Q4a – Če DA, s katero?

Prosimo, da napišite vaš odgovor.

Q5 - Ali poznate WCAG 2.0/2.1 standard o spletni dostopnosti? *Prosimo, izberite odgovor na 5-stopenjski lestvici.*

Odgovor	Nikoli še nisem slišal/-a zanj	Sem slišal/-a zanj	Imam osnovno znanje	Poznam	Zelo dobro poznam
WCAG 2.0	1	2	3	4	5
WCAG 2.1	1	2	3	4	5

Q6 - Kako usposobljeni se počutite na področju spletne dostopnosti? Prosimo, izberite odgovor na 5-stopenjski lestvici.

Popolnoma neusposobljen	Neusposobljen	Niti usposobljen, niti neusposobljen	Usposobljen	Popolnoma usposobljen
1	2	3	4	5

Q7 - Prosimo, označite, komu je po vašem mnenju namenjena spletna dostopnost:

Odgovor	Nepravilno	Pravilno	Nisem prepričan/-a
Gluhim in tistim z drugimi slušnimi težavami	1	2	3
Slepim in tistim z drugimi težavami, povezanimi z vidom	1	2	3
Fizično oz. gibalno oviranim ljudem	1	2	3
Ljudem z drugimi oviranostmi (kognitivnimi, nevrološkimi, govornimi itd.)	1	2	3
Ljudem z "začasnimi ovirami" (z zlomljeno roko ali izgubljenimi očali)	1	2	3
Ljudem, ki so med uporabo spletnih okolij izpostavljeni močni sončni svetlobi ali ki so v okolju, kjer ne morejo poslušati avdio vsebin itd.	1	2	3
Ljudem, ki uporabljajo mobilne telefone, pametne ure, pametne televizorje, in druge naprave z zasloni oz. z drugačnimi načini delovanja itd.	1	2	3
Starejšim ljudem, ki se jim zaradi procesa staranja spreminjajo njihove sposobnosti/zmožnosti	1	2	3
Ljudem, ki uporabljajo počasen internet ali ki imajo omejeno/drago pasovno širino (ang. bandwidth)	1	2	3
Ljudem brez internetnega dostopa	1	2	3
Vsem	1	2	3

Q8 - Kdo je po vašem mnenju odgovoren za zagotavljanje dostopnosti spletnih strani in mobilnih aplikacij v podjetjih in organizacijah?

Odgovor	Popolnoma neodgovoren	Neodgovoren	Delno odgovoren	Odgovoren	Popolnoma odgovoren	Ne vem
Delodajalci	1	2	3	4	5	9
Spletni oblikovalci/designerji	1	2	3	4	5	9
Spletni uredniki	1	2	3	4	5	9
Pisci spletnih vsebin	1	2	3	4	5	9
Razvijalci spletnih strani	1	2	3	4	5	9

Odgovor	Popolnoma neodgovoren	Neodgovoren	Delno odgovoren	Odgovoren	Popolnoma odgovoren	Ne vem
Programerji in IT strokovnjaki	1	2	3	4	5	9
Osebe iz marketinga in osebe za stike z javnostjo (PR)	1	2	3	4	5	9
Menedžerji/upravitelji	1	2	3	4	5	9
Upravitelji družabnih omrežij	1	2	3	4	5	9
Ljudje z oviranostmi/invalidi	1	2	3	4	5	9
Oblikovalci politike/snovalci političnega okvirja organizacije	1	2	3	4	5	9
Učitelji in trenerji v poklicnem izobraževanju (VET)	1	2	3	4	5	9
Drugo:	1	2	3	4	5	9

Q9 - Do kolikšne mere se po vašem mnenju spletna dostopnost nanaša na:

Odgovor	Se sploh ne nanaša	Se nanaša v mali meri	Se nanaša v srednji meri	Se nanaša v veliki meri	Se nanaša v zelo veliki meri	Ne vem
Spletne tehnologije (npr. HTML, CSS, JavaScript)	1	2	3	4	5	9
Podporne tehnologije (npr. bralnik zaslona, analizatorji barvnega zaslona)	1	2	3	4	5	9
Spletno (vizualno) oblikovanje/design	1	2	3	4	5	9
Preverjanje/testiranje spletne dostopnosti	1	2	3	4	5	9
Preverjanje/testiranje uporabnosti	1	2	3	4	5	9
Uporabniško izkušnjo	1	2	3	4	5	9
Besedilo in vsebino spletne strani	1	2	3	4	5	9
Slike in multimedijske elemente	1	2	3	4	5	9
Strukturo spletne strani	1	2	3	4	5	9

Odgovor	Se nanaša v					Ne vem
	Se sploh ne nanaša	mali meri	sredji meri	veliki meri	zelo veliki meri	
Navigacijo/krmiljenje spletne strani	1	2	3	4	5	9
Kodo spletne strani	1	2	3	4	5	9
Drugo:	1	2	3	4	5	9

Q10 - Prosimo, ocenite svoje znanje glede ustvarjanja/prilagajanja sledečih delov razvoja spletnih strani v dostopne.

Odgovor	Nisem še slišal/-a za				
	to	Nično	Osnovno	Srednje	Napredno
Spletne tehnologije (npr. HTML, CSS, JavaScript)	1	2	3	4	5
Spletno (vizualno) oblikovanje/design	1	2	3	4	5
Preverjanje/testiranje spletne dostopnosti	1	2	3	4	5
Preverjanje/testiranje uporabnosti	1	2	3	4	5
Uporabniška izkušnja	1	2	3	4	5
Besedilo in vsebina spletne strani	1	2	3	4	5
Slike in multimedijski elementi	1	2	3	4	5
Struktura spletne strani	1	2	3	4	5
Navigacija/krmiljenje spletne strani	1	2	3	4	5
Koda spletne strani	1	2	3	4	5
Drugo:	1	2	3	4	5

Q11 - V kolikšni meri se strinjate z naslednjimi trditvami glede ustvarjanja dostopnih spletnih strani?

Odgovor	Sploh se ne strinjam			Se popolnoma strinjam		
	Se ne strinjam	Se delno strinjam	Se strinjam	Se strinjam	Se strinjam	Ne vem
Povedi in odstavki bi morali biti preprosti, jasni in kratki.	1	2	3	4	5	9
Na vsaki spletni strani bi moral biti zagotovljen slovar za razlago težkih pojmov.	1	2	3	4	5	9
Vsakemu besedilu bi morale biti dodane slike in videi za boljšo jasnost vsebine.	1	2	3	4	5	9
Naslovi strani bi morali biti dolgi, da lahko primerno opišejo vsebino spletne strani.	1	2	3	4	5	9
Barva naj ne bo uporabljena kot edini način sporočanja informacij ali identificiranja vsebine.	1	2	3	4	5	9

Odgovor	Sploh se			Se		
	ne strinjam	Se ne strinjam	Se delno strinjam	Se strinjam	popolnoma strinjam	Ne vem
Samodejno nastavljene barve in kontrasti spletne strani v ospredju in ozadju bi morali slediti samo modernim oblikovalskim trendom.	1	2	3	4	5	9
Slike in videi bi morali biti informativni, da ne potrebujejo dodatnega opisa oz. razlage.	1	2	3	4	5	9
Vse slike in videoposnetki morajo imeti prepise v besedilo in/ali napise za zvočno vsebino.	1	2	3	4	5	9
Zvokov, kot je npr. "škripanje vrat", ni potrebno vključiti/zajeti v besedilne prepise in napise.	1	2	3	4	5	9
Slike besedila bi morale biti prilagodljive/razširljive oz. nadomeščene z dejanskim besedilom ali pa se jim je potrebno izogniti, kjer je to mogoče.	1	2	3	4	5	9
Velikost besedila bi lahko bila z uporabo standardnega brskalnika povečana/pomanjšana do 200% brez izgube informacij.	1	2	3	4	5	9
Uporabniki bi morali imeti možnost narediti premor, prekiniti ali prilagoditi glasnost predvajanega zvoka na spletni strani.	1	2	3	4	5	9
Uporabniki se lahko z različno podporno tehnologijo smiselno premikajo po vsebini.	1	2	3	4	5	9
Uporabniki bi morali imeti možnost enostavne navigacije in določanja pozicije na strani ter iskanja vsebine. Navigacijski mehanizmi, ki se pojavijo na več straneh bi se naj pojavili na enakih pozicijah.	1	2	3	4	5	9
Dodatni opisi za kratke povezave, kot so 'klikni tukaj', 'preberi več', ali 'povezava', niso potrebni, saj so le-te same po sebi dovolj jasne.	1	2	3	4	5	9
Obstaja več kot en način, kako najti ustrezne/želene strani v nizu spletnih strani.	1	2	3	4	5	9
Uporabniki bi morali biti seznanjeni o svoji trenutni lokaciji nahajanja znotraj niza spletnih	1	2	3	4	5	9

Odgovor	Sploh se			Se		
	ne strinjam	Se ne strinjam	Se delno strinjam	Se strinjam	popolnoma strinjam	Ne vem
strani, spletnega mesta ali spletne aplikacije.						
Vse funkcionalnosti, ki so razpoložljive z miško, bi morale biti razpoložljive tudi s tipkovnico, prav tako mora biti vidna trenutna lokacija indikatorja fokusa tipkovnice.	1	2	3	4	5	9
Znanje spletnih tehnologij je pomembno za zagotavljanje spletne dostopnosti.	1	2	3	4	5	9
Pomembna je uporaba veljavnega HTML-ja, da si lahko uporabniški agenti, vključno s podporno tehnologijo, natančno razložijo in razčlenijo vsebino.	1	2	3	4	5	9
Večino dostopnosti je mogoče zagotoviti z osnovno kodo spletne strani ali aplikacije.	1	2	3	4	5	9
Smernicam o spletni dostopnosti je pomembno slediti v vseh fazah razvoja spletne strani.	1	2	3	4	5	9
Enolični naslovi virov (URL-ji) bi morali biti jasni in razumljivi sami po sebi.	1	2	3	4	5	9
Utripajočim pasicam bi se bilo potrebno izogibati.	1	2	3	4	5	9
Spletne strani morajo biti odzivne (avtomatsko prilagojene različnim napravam, kot so tablice in mobilne naprave).	1	2	3	4	5	9
Vsi elementi spletne strani bi morali biti na vsaki pod-strani te iste spletne strani na istem položaju.	1	2	3	4	5	9
Spletne povezave do priponk bi morale vsebovati informacije o tipu in velikosti priponke.	1	2	3	4	5	9
Orodja in programska oprema za vrednotenje spletne dostopnosti so dovolj zanesljiva, da ne potrebujejo dodatnega človeškega preverjanja.	1	2	3	4	5	9
Preizkuševalci oz. testerji spletnih strani morajo preveriti le tehnične dejavnike oblikovanja oz.	1	2	3	4	5	9

Odgovor	Sploh se			Se		
	ne strinjam	Se ne strinjam	Se delno strinjam	Se strinjam	popolnoma strinjam	Ne vem
designa. Drugi dejavniki oblikovanja ne bi smeli biti preverjeni za določanje dostopnosti spletne strani.						
Atraktivno oblikovanje (ang. design) je bolj pomembno od dostopnega oblikovanja.	1	2	3	4	5	9
Samo nekatere najbolj pogoste težave dostopnega oblikovanja (ang. designa) bi morale biti upoštevane med ustvarjanjem spletne strani.	1	2	3	4	5	9
Vsi deli spletne strani bi morali biti dostopni ljudem, ki uporabljajo različno podporno tehnologijo kot so bralniki zaslona, programska oprema za povečavo zaslona oz. povečevalnik zaslona itd., da jo lahko vidijo ali preberejo.	1	2	3	4	5	9
Pomembno je, da ima vsako podjetje notranjo strategijo ali politiko o spletni dostopnosti, ki ji morajo slediti vsi zaposleni.	1	2	3	4	5	9

Q12 - Znanja in kompetence/spretnosti iz področja spletne dostopnosti so pomembna za (Prosim izberite odgovor na 5-stopenjski lestvici.):

Odgovor	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Se niti ne strinjam, niti strinjam	Se strinjam	Se popolnoma strinjam
Delodajalce	1	2	3	4	5
Menedžerje/upravitelje	1	2	3	4	5
Programerje/strokovnjake iz področja informacijske tehnologije (IT)	1	2	3	4	5
Spletne razvijalce	1	2	3	4	5
Spletne oblikovalce/designerje	1	2	3	4	5
Marketing in osebje za odnose z javnostmi (PR)	1	2	3	4	5
Spletne urednike in pisce spletnih vsebin	1	2	3	4	5
Upravitelje družabnih omrežij	1	2	3	4	5

Odgovor	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Se niti ne strinjam, niti strinjam	Se strinjam	Se popolnoma strinjam
Oblikovalce politike/snovalce političnega okvirja organizacije	1	2	3	4	5
Učitelje in trenerje v poklicnem izobraževanju (VET)	1	2	3	4	5
Ljudi z oviranostmi/Invalide	1	2	3	4	5
Drugo:	1	2	3	4	5

II. DEL: TRENUTNE DEJAVNOSTI SPLETNE DOSTOPNOSTIV drugem delu vprašalnika sprašujemo o vaših trenutnih dejavnostih ter dejavnostih vaše organizacije na področju spletne dostopnosti.

Q13 - Katera izmed spodnjih trditev se nanaša na vas (možnih je več odgovorov):

1. Imam svojo spletno stran/upravljam spletno stran svojega podjetja
2. Delam za podjetje, ki ima spletno stran
3. Razvijam/oblikujem spletne strani za stranke
4. Pišem/urejam vsebine spletnih strani za stranke
5. Nič od zgoraj naštetega
6. Drugo:

ČE (2) Q13 = [Q13a, Q13b]

Q13a - Ali je spletna stran vaše organizacije dostopna (vsem ljudem)?

1. Da
2. Ne
3. Ne vem

ČE (3) Q13 = [Q13a, Q13b]

Q14a - Ali vaša spletna stran oz. spletna stran vaše organizacije dosega katerega od nivojev skladnosti (ang. Conformance levels) po WCAG 2.0/2.1 standardu? Katerega?

1. Level A
2. Level AA
3. Level AAA
4. Nobenega
5. Ne vem

ČE (4) Q13 = [Q13a, Q13b]

Q15a - Kako pogosto preverite dostopnost svoje spletne strani oz. spletne strani vaše organizacije?

1. Dnevno
2. Tedensko
3. Mesečno
4. Enkrat na leto
5. Nikoli
6. Ne vem

ČE (5) Q13 = [Q13b]

Q13b - Ima vaša organizacija/podjetje notranjo politiko oz. strategijo o spletni dostopnosti?

1. Da
2. Ne, ampak jo bomo izvršili v bližnji prihodnosti
3. Ne
4. Ne vem

ČE (6) Q13 = [Q13b]

Q14b - Ali so v vaši organizaciji zaposleni, ki so odgovorni za spletno dostopnost?

1. Da
2. Ne
3. Ne vem

ČE (7) Q14b = [1]

Q14b1 - Kakšen je njihov poklic?

Prosimo, da vaš odgovor napišete tukaj.

ČE (8) Q13 = [Q13b]

Q15b - Ali ima kateri izmed zaposlenih v vaši organizaciji certifikat iz področja spletne dostopnosti?

1. Da
2. Ne
3. Ne vem

ČE (9) Q15b = [1]

Q15b1 - Kateri certifikat?

Prosimo, da vaš odgovor napišete tukaj.

ČE (10) Q13 = [Q13b]

Q15bb - Ali se kdo izmed zaposlenih v vaši organizaciji udeležuje oz. ali se namerava udeležiti v tečaja/izobraževanja o spletni dostopnosti?

1. Da, se udeležuje tečaja/izobraževanja
2. Da, se namerava udeležiti tečaja/izobraževanje
3. Ne
4. Ne vem

ČE (11) Q15bb = [1, 2]

Q15bb1 - Katerega tečaja/izobraževanja?

Prosimo, da vaš odgovor napišete tukaj.

ČE (12) Q13 = [Q13b]

Q16b - Ali ima vaša organizacija v bližnji prihodnosti v načrtu zaposliti kandidate s kompetencami s področja spletne dostopnosti?

1. Da
2. Ne
3. Ne vem

ČE (13) Q13 = [Q13b]

Q17b - Ali želi vaša organizacija zaposliti kandidate s kompetencami s področja spletne dostopnosti?

1. Da
2. Ne
3. Ne vem

ČE (14) Q17b = [1]

Q17b1 - S katerimi kompetencami?

Prosimo, da vaš odgovor napišete tukaj.

ČE (15) Q13 = [Q13c, Q13d]

Q13c - Ali uporabljate znanje spletne dostopnosti pri ustvarjanja spletnih vsebin?

1. Da
2. Ne

III. DEL: UČENJE IN IZOBRAŽEVANJE

V tretjem delu vprašalnika sprašujemo o željah povezanih s pridobivanjem znanja in možnostih izobraževanja glede spletne dostopnosti.

Q18 - Menite, da je pridobitev dodatnega znanja s področja spletne dostopnosti pomembna za vaše delo oz. pri vašem delu?

Sploh ni pomembno	Ni pomembno	Ni niti pomembno, niti nepomembno	Pomembno	Zelo pomembno
1	2	3	4	5

Q19 - Katera znanja s področja spletne dostopnosti bi radi pridobili? Prosimo, izberite odgovor na 5-stopenjski lestvici.

Odgovor	Me sploh ne zanima	Me ne zanima	Me niti ne zanima, niti		Me zelo zanima
			Me zanima	Me zanima	
Pisanje in priprava dostopnih spletnih vsebin	1	2	3	4	5
Dostopna navigacija/krmiljenje spletne strani	1	2	3	4	5
Razvoj dostopnih spletnih strani	1	2	3	4	5
Oblikovanje (vizualno) dostopnih spletnih strani	1	2	3	4	5
Upravljanje spletne dostopnosti	1	2	3	4	5
Izvrševanje (ang. implementation) spletne dostopnosti	1	2	3	4	5
Osnovno znanje o spletni dostopnosti in o potrebah ljudi z različnimi oblikami oviranosti glede spletne dostopnosti	1	2	3	4	5
Testiranje spletne dostopnosti/uporabnosti	1	2	3	4	5
Zakonodaja o spletni dostopnosti	1	2	3	4	5
Standard spletne dostopnosti (WCAG 2.0/2.1)	1	2	3	4	5
Nivoji skladnosti po WCAG (A, AA, AAA)	1	2	3	4	5
Drugo:	1	2	3	4	5

Q20 - Kako želite pridobiti novo znanje? (možnih je več odgovorov)

1. S samostojnim učenjem z uporabo spletnih virov
2. Z udeležbo na spletnem tečaju
3. Z udeležbo na tečaju s fizično prisotnostjo udeležencev
4. Drugo:

Q21 - Bi se udeležil izobraževanja o spletni dostopnosti, če bi bilo organizirano v vaši bližini?

1. Da
2. Ne
3. Mogoče

Q22 - Kako dolgo bi si želeli, da traja tečaj/izobraževanje o spletni dostopnosti, ki bi se ga udeležili?

1. Dan ali dva
2. En teden
3. Dva tedna
4. Mesec ali dva
5. 6 mesecev/pol leta
6. Eno leto
7. Drugo:

Q23 - Se vam zdi pomembno, da je tečaj/izobraževanje o spletni dostopnosti, ki bi se ga udeležili, (mednarodno) priznan?

1. Da
2. Ne
3. Ne vem

IV. DEL: DEMOGRAFSKA VPRAŠANJA

V četrtem delu bi vam želeli postaviti nekaj vprašanj, ki se nanašajo na vaše demografske značilnosti.

Q24 - Katerega spola ste?

1. Moški
2. Ženski
3. Ne želim označiti

Q25 - Koliko ste stari?

1. Med 18 - 24 let
2. Med 25 - 34 let
3. Med 35 - 44 let
4. Med 45 - 54 let
5. 55 let in več
6. Ne želim označiti

Q26 - Od kod prihajate?

1. Slovenija
2. Poljska
3. Grčija
4. Španija
5. Drugo:

Q27 - Kakšen je vaš nivo izobrazbe?

1. Dokončana srednja/poklicna šola (stopnja V)
2. Poklicni maturitetni tečaj/splošni maturitetni tečaj
3. Višješolski program/višješolski strokovni program (stopnja VI/1)
4. Specializacija po višješolskem program, visokošolski strokovni programi (prejšnji), visokošolski 1. stopnje in univerzitetni program – 1. bolonjska stopnja (stopnja VI/2)
5. Specializacija po visokošolskem strokovnem programu, visokošolski univerzitetni program (prejšnji), magisterij stroke – 2. bolonjska stopnja (stopnja VII)
6. Magisterij znanosti (prejšnji), Doktorat znanosti (prejšnji/3. bolonjska stopnja)
7. Drugo:

Q28 - Kakšen je vaš zaposlitveni status?

1. Študent/-ka
2. Zaposlen/-a
3. Brezposeln/-a
4. Drugo:

ČE (16) Q28 = [2]

Q28a - Ali ste zaposleni v privatnem ali javnem podjetju/organizaciji? (možnih je več odgovorov)

1. V javnem
2. V privatnem

ČE (17) Q28 = [2]

Q28b - Kakšna je velikost podjetja v katerem delate?

1. Mikro (do 10 zaposlenih)
2. Malo (do 50 zaposlenih)
3. Srednje (od 50 - 250 zaposlenih)
4. Veliko (nad 250 zaposlenih)

Q29 - Ali se obravnavate kot nekoga, ki ima kakšno oviranost (slabovidnost, gluhot, fizična oviranostidr.)?

1. Da
2. Ne

ČE (18) Q29 = [1]

Q29a - Katero?

Prosimo, da vaš odgovor napišete tukaj.

